

« Ο ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ ΑΝΕΓΝΩΣΕ ΑΥΝΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΓΚΩΘΩΜΗ » (σελ. 132)

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^Α^Ε DE NANTEUIL ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΥ

[Συνέχεια : ίδε σελ. 113]

— Ἐφές, κόριε κυβερνήτα, ἤμουν εἰς τὸ κατάστροφμα θά μοῦ πῆτε πῶς ἔπρεπε νάμαι εἰς τὴν αἰώρα μου τὸ ξέριω, μὰ ἦταν πολλή ζέστη καὶ δὲν νόσταζα καθόλου ἐσάρθηκα τὸ λοιπὸν μέσα ἀπὸ ἓνα καθέκτη (1) καὶ βρέθηκα ἔς τὴν πλώρη, σιμὰ ἔς τὸ μεγάλο κανόνι σκαρφάλωσα ἀπάνω καὶ τήραγα τὰστρα πού καθρεφίζονται ὅλα μὲς ἔς τὴν ἡσυχη θάλασσα· ἐφύσαγε ἓνα σιγανὸ, δροσερὸ ἀεράκι παντοῦ ἡσυχία· τὰ μάτια μου ἀρχισαν νὰ κλειοῦνε, μὰ ἔξαφνα ἄκουσα πατήματα· πετάχτηκα ἀπ' τὸ κανόνι καὶ κρύφθηκα σὲ μιά κόχη ἀπὸ κάτω πού ἦταν σκοτεινὰ· τὰ πατήματα ἦτανε τοῦ Γκωθώμου καὶ τοῦ Φίλιππα· ἐβάρρεφα πῶς θὰ περάσουν χωρὶς νὰ με ἴδουν, μὰ αὐτοὶ ἀκκοῦμπησαν ἔς τὸ κανόνι· σὰν ἔρθουν ἀπ' τὴν ἄλλην τὴ μεριά, εἶπα μὲ τὸν νοῦ μου, λάσπη ἢ δουλειά μου! καταλαβαίνετε πλεῖα τοῦ λόγου σας, κόριε κυβερνήτα, πόσο ζάρωσα· ἔγινα σὰ βῶλος, ἢ καρδιά μου ἐκτύπαγε, δὲν ἀνάσαινα.

— Ἐμπρός! λέγε γρήγορα τί θέλεις νὰ εἰπῆς,

ἄφησε τὰς περιγραφὰς καὶ τὰ παραγεμίματα, εἶπε σοβαρῶς ὁ κ. Λεστούρης.

— Καλὰ, καλὰ, κόριε κυβερνήτα. Τὸ λοιπὸν καὶ τοὺς δυὸ τοὺς φοβοῦμαι, γιατί καὶ οἱ δυὸ εἶνε κακοὶ. Ἐκουθέντιαζαν καὶ θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας ἄκουσα τί ἔλεγον. Ἄμα μπήκα ἔς τὸ νόημα ἐτοίτωσα τ' αὐτὶ μου νὰ μὴ μοῦ ξεφύγη λέξι. Ὁ Γκωθώμος ἔλεγε.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, Φίλιππα, κάτι μοῦ λέγει πῶς ὅλη αὐτὴ ἡ δουλειά θὰ ξεσπάσῃ ἔς τὸ κεφάλι μας. Ὁ δεῦτερός κυβερνήτης φαίνεται νὰ μωρίσθηκε τί ἐτρέφε, δὲν ξεκολλᾷ τὸ μάτι του ἀπὸ πάνω μου, καὶ μὲ παραμονεύει ἔς τὸ κάθε τι. Τὰ χρήματα, τὸ ὄρολογι μπόρρει νὰ βγοῦν ἔς τὸ φανερό καὶ τότε ἤμασθε χαμένοι. Κι' αὐτὸς ὁ ἀφωρισμένος ὁ σκύλος! ἄμα μὲ ἰδῆ δὲν ξέρω τί δαιμόνιο τὸν πιάνει καὶ ἀγριεύει καὶ χύνεται ἀπάνω μου. Χθὲς τὸν ἀπάντησα ἔς τὴν ἀποθήκη, καὶ εἶδα κ' ἔπαθα ὅσο νὰ γλυτώσω ἀπ' τὰ δόντια του.

— Ὅλ' αὐτὰ γίνονται γιὰτ' εἶσαι βλάκας, καϊμένε. Ὁ Πλοίαρχος μωρίζεται πῶς ἔχεις τὸ ὄρολογι τοῦ ἀφέντη του καὶ γι' αὐτὸ δὲν σ' ἀφίνει ἡσυ-

(1) Καθέκται τὸ κοινῶς λεγόμενα καπάκια.
ΒΤΟΣ 12^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 9^{ον}.

οίαι σου και τὸ ἀκηλίδωτον παρελθὸν σου. Θὰ με-
σιτεύσω ἐπίσης πρὸς χάριν τῆς γυναίκος σου και
τῶν τέκνων σου τὰ ὁποῖα γνωρίζω, ταλαίπωρε!

Ὁ Γκωθώμης ἔτρεψε σύσσωμος, πεσὼν δὲ εἰς
τὰ γόνατα ἀνεφώνησε.

— Ναύαρχε, τὰ ὁμολογῶ ὅλα λυπηθῆτέ με,
ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ! Ὅχι! μὴ σὰς περᾶ ἡ ἰδέα
πὼς ἐγὼ πταίω περισσότερο. Ἄν δὲν ἦταν ὁ Φί-
λιππας, ποτέ μου δὲν θὰ ἔκανα ἐγὼ τέτοια πράγματα
ὄχι, ὄχι! δὲν εἶμαι ἐγὼ τέτοιος. Μὰ ὁ Φίλιππας,
δὲν ἐγώνευε τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα
ποῦ πάτησε τὸ πόδι τοῦ εἰς τὴν Τριαινα κ' ἀπὸ
τὴν ἡμέρα ποῦ ἐπῆρε ὁ Ἰωσήφ τὸ μεταλλίον, ἄλλο
δὲν συλλογιζότανε παρὰ πὼς νὰ ἐκδικηθῆ, σὺν
κακῶς Κορσικανὸς ποῦ εἶνε. Λέγω τὴν ἀλήθεια
πὼς κ' ἐγὼ τὸν ἐζήλευα τὸν Ἰωσήφ, γιατί ἔβλεπα
πὼς εἰ ἀξιωματικοὶ τὸν εἶχαν πάρη ἀπὸ καλὸ μάτι.

Μὰ ποτέ, ποτέ δὲν μοῦ εἶχε περάση ἀπὸ τὸ κεφάλι
μου κακὴ ἰδέα· μοῦ ἔφτανε νὰ τὸν τιμωρῶ διὰ τὸ
τίποτε και νὰ τοῦ δείχνω διὰ τὰ παραμικρὰ πράγ-
ματα μεγάλῃ αὐστηρότητα. Αὐτὸ θὰ περνοῦσε μὲ
τὸν καιρὸν . . . Ἀλλὰ μίαν ἡμέρα, τὸ ἐνθυμίσθε,

κύριε ναύαρχε, μὲ ἐντροπιάσατε ἐμπρὸς εἰς ὄλον τὸ
πλήρωμα και ἐπαινέσατε εἰς βάρος μου τὸν Ἰωσή-
φ· μερικοὶ γιὰ νὰ μὲ πειράξουν μοῦ τὸ ἄμυζαν
συχνὰ πυκνά· τότε μ' ἐπίασαν κ' ἐμένα τὰ μπουρί-
νια μου. Ὁ Φίλιππας μ' ἐρέθειζε κάθε λίγο, και
μὲ ἀναθεῖ μοῦ ἔλεγε. Λόγια ποῦ εἶπε τάχα ὁ Ἰω-
σήφς γιὰ μένα· ἀργότερα ἔμαθα θετικὰ πὼς ὅλα
ἐκεῖνα ἦσαν ψεύματα, μὰ τότε δαυμονίζομεν. Κον-
τολογῆς, ὁ Φίλιππας, ἀφ' οὗ μ' ἐκούρδισε κατὰ
πὼς χρειάζεται, μ' ἔκανε ὄργανό του διὰ νὰ ἐκδι-
κηθῆ τὸν Ἰωσήφ. Εἶχε ὁμως τὸν νοῦ του νὰ μὴ
μπλεχθῆ ἔς τὸ παραμικρὸ κ' ἂν φανερωθῆ ποτέ ἡ
ἀλήθεια νὰ ξεσπάσῃ ἔς τὸ δικό μου τὸ κεφάλι. Αὐ-
τὸς τὰ σφίσηθηκε ὅλα και τὰ ἐτοίμασε μίαν ἡμέρα
ποῦ ἐβγήκε ἔξω μὲ ἄδεια. Αὐτὸς μοῦ ἔδωκε τὰ
σαράντα φράγκα ποῦ ἔδωκα εἰς τὸν γέρον Ἰαπωνέ-
ζον. Ἐγὼ δὲν εἶχα καλὸ σκοπὸν· ὁ Ἰαπωνέζος μοῦ
εἶπε πὼς τὸ ἱατρικὸ δὲν θὰ πειράξῃ τὸν Ἰωσήφ,
θὰ τὸν κἀνῃ μονάχα νὰ θέλῃ φιλονικίαις και μα-
λώματα. Ἀμα τῶπις ὁμως ὁ Ἰωσήφς ἐπεσε σὲ
βαθὺ ὕπνο. Μπορεῖ νὰ τοῦδωκε ἄλλο τίποτε γιὰ νὰ
τὸ στείλῃ ἀναυλα ἔς τὸν Ἄδη τὸ καίμενο τὸ παιδί.

Ὁ Φίλιππας μοῦ εἶπε πὼς ἐξέσχιζε ὁ ἴδιος τὸ μου-
τρο του μὲ τὰ νύχια του και πὼς ἐκόψε ἕνα κομ-
μάτι ἀπὸ τὸ φῶρμά του διὰ νὰ εἰπῆ ὅτι ὁ Ἰωσήφς
ἐχρόθηκε ἐπάνω του και τὸν ἐκτύπησε, και τὸν ἐσου-
ρομάλιασε. Τὸν Ἰωσήφ τὸν εὗρηκε ἔς τὸ ἴδιο
καθίσμα ποῦ εἶχε πέση ἄμα ἤπιε τὸ ποτό, τὸν
ἐκουβάλησε μαζὶ μὲ τὸν γέρο πίσω ἀπὸ τὴν ταβέρ-
να, τὸν ἐρρίψαν μέσα εἰς ἕνα λάκκον και ἔπειτα
ἐφώνησε τοὺς ναύτας. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια, κύριε

ναύαρχε· ἡμπορῶ νὰ πάρω ἐκατὸ ὄρκους ἐπάνω εἰς
τὸ ἱερὸν Ἐβανγέλιον· νὰ μὴ ἀξιώθω νὰ μεταιδῶ
τὰ παιδιά μου ἂν λέγω ψεύματα! Νὰ, εἶπε μετ'
ὀλίγον, ἐκβάλλων ἐκ τοῦ θυλακίου του διάφορα
ἀντικείμενα, νὰ τὰ χρήματα, νὰ και τὸ χρῆματο-
φυλάκιον, νὰ και τὸ ὠρολόγι, ὅλα! Δὲν εἶμαι κλέ-
πτης ἐγὼ, ὄχι! Ἐπταίσα, ἐφάνηκα ἀσυλλόγιστος,
κουτὸς τιμωρήστε με, ἂν μοῦ πρέπη τιμωρία.
Ἀλλὰ, ναύαρχε, σὰς ἐξορκίζω, νὰ εἰπῆτε ἕνα κα-
λὸ λόγο γιὰ μέ, ὄχι γιὰ χάρι δική μου, ἀλλὰ γιὰ
τὰ παιδιά μου. Ἐχω τόσα χρόνια ἔς τὴν ὑπηρεσίαν
και δὲν ἐλέρωσα τὸ κούτελό μου! . . . Καὶ τώρα
μονομιᾶς χάνομαι!

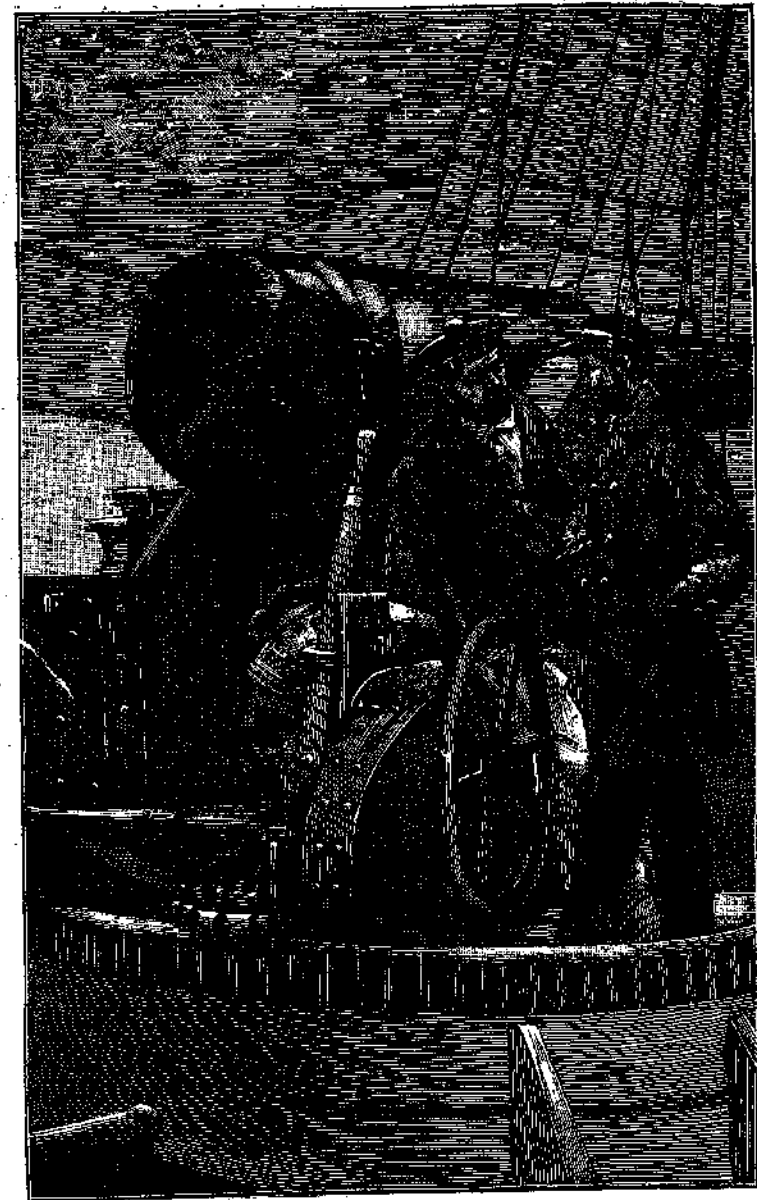
Ὁ Γκωθώμης ἦτο πράγματι ἀξιὸς λύτης· ἐθρή-
νει, ἐκτύπα τὸ στήθος του και τὰ δάκρυα του ἐπι-
πτον ἀδρὰ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

— Ναί, εἶπεν ὁ ναύαρχος βαθῶς συγκινηθεὶς,
προσπαθῶν ὁμως νὰ μὴ δεῖξῃ τὴν συγκίνησίν του,
ἂν δὲν ἀνακαλυφθῆ τίποτε ἄλλο, ἀναλαμβάνω νὰ
ἐπικαλεσθῶ ὑπὲρ σοῦ ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις,
χάριν τῆς μετανοίας σου και τοῦ ἀκηλίδωτου παρελ-
θόντος σου. Τώρα πρέπει νὰ ὑπογράψῃς τὴν ὁμο-
λογίαν σου· ὁ φροντιστὴς θὰ τὴν ἀναγνώσῃ τὴν
ἔγραφε ἐν ᾧ σὺ ὠμιλοῦσας.

Ὁ φροντιστὴς ἀνέγνωσε δυνατὰ τὴν κατάθεσιν
τοῦ Γκωθώμη, οὗτος δὲ ὑπέγραψεν ἄνευ τοῦ ἐλαχί-
στου δισταγμοῦ. Ἐπειτα κατὰ διαταγὴν τοῦ ναύαρχου
ὠδηγήθη εἰς τὸ δωμάτιον ὁ Φίλιππας, τοῦ
ὁποίου τὰς χεῖρας ἐκράτουν δύο ῥωμαλέοι ναῦται.
Ὁ φροντιστὴς ἀνέγνω και εἰς αὐτὸν τὴν κατάθεσιν
τοῦ Γκωθώμη. Ὁ Φίλιππας ἀκούσας αὐτὴν κατέ-
στη πελιδνώτατος. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως
στραφείς πρὸς τὸν Γκωθώμην εἶπε μετ' ἐκφράσεως
ἀγρίου μίσους: «Τιποτένις, προδότη!» Ἐπειτα
ἐκλείδωσε τὸ στόμα του και δὲν ἐξέβαλε λέξιν πλέον.

Ὁ Φίλιππας ἐρρίθη εἰς τὰ σίδερα, ὁ δὲ Γκωθώ-
μης μόνον εἰς τὴν φυλακὴν· ὁ Ἰωσήφς, μαθὼν τὰ
συμβαίνοντα εἶχε δράμῃ εἰς τὴν αἴθρυσαν τοῦ ναύαρχου,
ὅτε δὲ ἤκουσε τὰς καταθέσεις ἐκ τῶν ὁποίων
ἀπεκαλύπτετο ἡ σατανικὴ πλεξάνη και κατεφαίνετο
ἡ ἀλήθεια τόσο βαθεῖα συγκίνησις τὸν κατέλαβεν
ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ λιπέθυμος. Ἐστηρίχθη
ἐπὶ τινος ἐπίπλου, φίλος του δὲ τις τὸν ἐβοήθησε νὰ
καθῆσθ. Ὡ, πόσον εἶχεν ὑποφέρει ὁ δυστυχὴς Ὑθῶν.
Τώρα κἀλιν ἐμελλε ν' ἀνακηθῆ τὸ θάρρος του·
τώρα κἀλιν θὰ εἶχεν ὄρεξιν νὰ ἐργασθῆ νὰ πραγμαθῆ!
Ὁ βαρὺς ἐφιάλτης ὅστις ἐπίεζε τὸ στήθος του ἐξηφα-
νίσθη. Ἀπὸ τὴν κόλασιν ἐπήγεινεν εἰς τὸν Παρά-
δεισον. Ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἀξιωματικοὶ ἐσφιγ-
ξαν τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωσήφ. Ὁ ναύαρχος ἔθηκε τὴν
χεῖρά του θωπευτικῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ διδίου, και
εἶπε μετ' ἀγαθότητος.

— Παιδί μου, ἡ ἀθωότης σου εἶνε καταφανὴς

«ΕΓΣΤΙΩΝΑ Τ' ΑΥΤΙ ΜΟΥ ΝΑ ΜΗ ΜΟΥ ΞΕΦΥΓΗ ΛΕΞΙ» (σελ. 129)

πλέον· ἄλλως τε οὔτε οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ οὔτε
ἐγὼ σὲ ὑπεθέσαμεν ἕνοχον κλοπῆς· ἐπιστεύσαμεν
μόνον ὅτι εἰς τὴν μέθην σου ἐκτύπησες τὸν Φίλιπ-
παν. Χαίρω πολὺ ὅτι ἠπατήθημεν. Τὴν προσεχῆ
κυριακὴν, μετὰ τὴν ἐπιβίωρσιν, θ' ἀνακοινωθῆ
τοῦτὸ εἰς τὸ πλήρωμα. Τώρα πῆγαινε νὰ ἡσυχάσῃς
και μὴν κλαίης ἔτσι σὺν μωρὸ παιδί.

Φαντάζεσθε τὴν ἀρρητον ἀγαλλίασιν τοῦ Ἰωσήφ.
Και ὁ κ. Λεστούρης ἠκτινοβόλει ἐπίσης ἐκ χαρᾶς.

Ἐνεκα τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐνδιαφέρον πρόσω-
πον ἔγινε και ὁ ναυτοπαῖς. Ἀξιωματικοὶ και δόκι-
μοι και ναῦται τὸν ἠρώτων. Καὶ αὐτὸς δὲν ἔπαυε
νὰ διηγῆται τί εἶχεν ἀκούσῃ τὴν νύκτα ἐκεῖνην,
κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτο στρυμωγμένος εἰς τὸν ὑπο-
στάτην τοῦ κανονίου και ἤκουε τοὺς δύο κλειυστάς
συνδιαλεγόμενους μυστηριωδῶς . . .

[Ἐπεταί συνέχεια]

ΛΙΜΙΑΙΟΣ ΒΙΜΑΡΜΕΝΟΣ
κατὰ παραφρασὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τῆς Καθ. DE NANTEUIL

Η ΑΔΕΛΦΗ ΜΟΥ

ΣΕΒΑΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

27 Μαΐου 188 . . . Ο Πατήρ εἶπε Θεός, ὁ Υἱὸς εἶπε Θεός, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶπε Θεός· τὰ πρόσωπα εἶπε τρία ἀλλ' ἡ οὐσία μία, κτλ. Ἐμελέτα μεγαλοφώνως με φωνὴν μελωδικὴν ἢ ἀδελφῆ μου, καθημένη εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ἢ ὅποια φέρει εἰς τὸ ἡλιακόν. Τὸ δροσερὸν ἀεράκι τοῦ ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἀνέμιζε τὰ σγουροῦξανθα μαλλάκια τῆς καὶ τῆς ἐδίδο δύνανμιν νὰ μελετᾷ με περισσοτέραν ὄρεξιν. Ἡ σάκκα τῆς ἐκεῖ πλησίον ἦτο φουσκωμένη ἀπὸ βέβλια, μικρὰ καὶ μεγάλα, ἀπὸ τετραδία διάφορα. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ εἶχε ἐξετάσεις καὶ ἔπρεπε νὰ ἀποστηθίσῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ βιβλία, νὰ ἀποταμιεύσῃ τόσας γνώσεις μέσα εἰς τὸ μικρὸ τῆς κεφαλάκι. Εἰς τὸ μικρὸ τῆς καὶ ! διότι καὶ ἐκεῖνὴ δὲν εἶνε μεγάλη· μόλις ὀκτὼ χρόνων εἶνε ἡ Μαρίκα Παραίτη τὸ καλὸ κοριτσάκι με τὰ γαλανὰ μάτια ! Καὶ ἐξακολουθεῖ ὥρας ἐκεῖ νὰ μελετᾷ καὶ τὸ δροσερὸν ἀεράκι τὸ ὅποῖον ἀναβαίνει ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὴν δροσιζει, ἀνεμιζει τὰ σγουροῦξανθα μαλλάκια τῆς. Καὶ ἀντηχεῖ ἡ μελωδικὴ φωνὴ τῆς, ἐνῶ τὰ βλέμματά τῆς πλανῶνται εἰς τὰ γαλανὰ νερὰ τὰ ὅποια ξαπλώνονται ἡσυχᾶ, γυαλιστὰ ἀντικρὺ τῆς . . .

29 Μαΐου 188 . . . Κλαίει ἡ Μαρίκα εἰς τὸ σχολεῖον, κλαίει καὶ εἰς τὸν δρόμον ἀκόμη, κλαίει καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ὅταν ἐπιστρέψῃ. Τὴν ἐμάλωσε ἡ δασκάλα τῆς ! Καὶ εἶνε φιλότιμον κοριτσάκι ἡ Μαρίκα καὶ τὴν παίρνει τὸ παράπονον ὅταν τὴν μαλώσουν, ὅταν τὴν ἐπιπλήξουν· καὶ ἔπειτα τῆς φαίνεται πὼς ἀδίκᾳ τὴν ἐμάλωσαν· διότι ἀφοῦ ἐκεῖνὴ ἔκαμε τόσον κόπον νὰ μελετήσῃ, ἀφοῦ εἶχε μάθῃ τόσον καλά τὰ μαθήματά τῆς, ἀφοῦ ἔγραψε ὅλα τῆς τὰ γραψίματα καθαρά, με τόσα στρογγυλά γράμματα, νὰ τὴν μαλώσῃ ! Νὰ τὴν μαλώσῃ διὰ τὸ τίποτε ! Καὶ τὸ παράπονον τὴν ἐπαίρνει πάλιν, καὶ ὅλον ἐκλαίει ! Ἐγὼ περίεργος ἐζήτησα νὰ μάθω ποία ἦτον ἡ αἰτία διὰ τὴν ὅποιαν ἡ καίμενη ἡ Μαρίκα ὑπέφερε τόσον καὶ ἔτρεξα εἰς τὸ σχολεῖον. Εἶδα τὴν Διευθύντριαν. Τὴν ἠρώτησα, τῆς ὠμίλησα, ἔπειτα με ὠδήγησε ἐμπρὸς εἰς τὴν διδασκάλισσαν.

— Κυρία Καλλιόπη, τί ἔτρεξε σήμερον με τὴν μικρούλα τὴν Μαρίκα ;

— Ἄ ναι, τὴν ἐμάλωσα ὀλίγον.

— Τὸ ἔσυρω μὰ γιατί ;

— Διότι, Κυρία Ἀμαλία, δὲν ἐπρόσεχε . . .

— Κ' ἐκεῖνο πάντα εἶνε τόσο καλὸ . . .

Ἡ Κυρία Καλλιόπη ἐθυμώθη φοβερά.

— Πῶς, Κυρία Ἀμαλία, νομίζετε τί ἔχω ἄδικον ; δὲν τὰ μαλώνω τὰ παιδιὰ ἔτσι 'ς τὸν αέρα ! Ἄφοῦ σὰς λέγω ὅτι εἶνε ἀπρόσεκτη ! Ἄκοῦς ἐκεῖ νὰ γράψῃ με ὀμικρὸν τὸ σκυθρωπὸς ! Καλέ, τοῦ χρόνου θὰ πάη 'ς τὴν πρώτην τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ νὰ σὰς γράψῃ ἕνα τέτοιο σκυθρωπὸς ! γίνεται ; ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῇ.

Καὶ ἐφαίνετο πολὺ θυμωμένη, φοβερά θυμωμένη ἡ κυρία Καλλιόπη.

Δὲν ἐζήτησαμεν τίποτε ἄλλο, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω πὼς ἔνα ο ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὴν κυρίαν Καλλιόπην εἰς τοιαυτὴν ταραχήν. Ἡ Κυρία Ἀμαλία ὅμως μοι τὸ ἐξήγησε !

— Μὴν τὴν μαλώσετε τὴν καίμενην τὴν Μαρίκα, δὲν εἶνε ἀπρόσεκτη· εἶθε ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ ἦσαν ἔτσι ἀπρόσεκτα. Ἡ κυρία Καλλιόπη σήμερον δὲν ἔχει καλὴν διαθέσιν καὶ ὅλα τῆς φαίνονται ἀσχημα. Ἐχασε εἰς μίαν ὑπάθεσιν μερικά χρήματα καὶ τῆς ἐκόστισε. Καὶ ξεῦρετε, ὅταν κανεὶς δὲν ἔχει πολλὰ καὶ χάνει, τοῦ ἀποφαινεταί. Εὐρῆκε πάτημα τὸ ο καὶ ἐξέσπασε. Θὰ τῆς περάσῃ.

— Σὰς εὐχαριστῶ, Κυρία Ἀμαλία.

Ἐχαιρέτησα καὶ ἔφυγα. Εἰς τὴν Μαρίκαν φυσικὰ δὲν εἶπα ὅτι ἡ διδασκάλισσα εἶχε ἄδικον. Τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἐνοοῦν ὅτι οἱ μεγαλειτεροὶ ἔχουν ἄδικον. Ἄμα πάρουν μίαν τέτοιαν ἰδέαν ἐχάθησαν. Νὰ ἀκούουν, νὰ ὑποτάσσωνται, νὰ ἐκτελοῦν ὅ τι τοὺς παραγγέλλουν, καὶ τότε ἅμα μεγαλώσουν θὰ ἔχουν τὴν δύνανμιν νὰ ἀντέχουν εἰς τὴν δυστυχίαν εἰς τὰς ἀληθινὰς ἀδικίας καὶ δοκιμασίας τῆς τύχης. Τὴν ἐσυμβούλευσα τὴν Μαρίκαν, τῆς εἶπα νὰ γράψῃ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ σκυθρωπὸς με ὦ καὶ τέλος ἡσυχασε ! Ἐπανάλαβε τὴν μελέτην τῆς, εἰς τὸ ἴδιον μέρος, ἐκεῖ με τὴν δροσιὰ. Καὶ ὅταν ἐπαναλαμβάνει ἐκ στήθους τὸ μα-

θημα τὸ ὅποῖον ἔμαθε, τὰ καστανὰ ματάκια τῆς πλανῶνται εἰς τὴν γαλανὴν θάλασσαν τὴν ὅποιαν περιτριγυρίζουν γύρω τὰ νησιά, γαλανὰ καὶ ἐκεῖνα ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν.

10 Ἰουνίου 188 . . . Κόσμος πολὺς εἶνε συννηγμένος εἰς τὸ παρθενχωγεῖον τῆς Κυρίας Ἀμαλίας Τρυγῶνῃ ! οἱ τοῖχοι ὅλοι εἶνε στολισμένοι με διάφορα καὶ ποικίλα ἐργόχειρα, λευκὰ, χρυσὰ, καστανὰ, κόκκινα. Καρέκλαι μεταξοκεντηγμέναι κρέμονται ὑψηλὰ ἀπὸ τὸν τοῖχον. Μαξιλιάρια ἔτοιμα φουσκωτὰ, ὠρολογηθῆσαι, ἐφημεριδοθῆσαι, καὶ ἄλλα πολλὰ, πολλὰ ὡσάν εἰς ἐκθεσιν. Ἐπάνω εἰς μεγάλην τράπεζαν ἀνοδοχεῖα μεγάλα καὶ μικρὰ φιλοξενούν μυρωμένα ἔνθη. Καλλιγραφίαι, μὴ στοίβα μεγάλη. Κληροὶ μέσα εἰς κυτία, μελανοδοχεῖα. Ἐπειτὰ ἀπὸ τὴν τράπεζαν μίαν σειράν μικρῶν παιδιῶν ἕως δέκα χρόνων με λευκὰ φορέματα, με τριανταφυλλιά, με οὐρανία, με ζώνας μεταξωτὰς· τὰ μαλλιά ὅλα χυμμένα κάτω εἰς τοὺς λευκοὺς ὤμους με κορδελάκια κόκκινα, γαλάζια, δεμένα εἰς τὴν κορυφήν καὶ τὰ προσωπάκια τῶν ἐρυθρὰ, συγκεκινημένα. Ὅπισθον τῶν κόσμος πολὺς, πρόσωπα σοβρὰ, γελαστὰ, γεροντικὰ· καὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν τράπεζαν ὁ Δεσπότης, ὁ Νομάρχης, ὁ Δήμαρχος, ἡ Ἐπιτροπή. Ἐχουν ἐξετάσεις. Ἡ κυρία Ἀμαλία Τρυγῶνῃ ὀρθία ἀκκουμβᾷ εἰς τὸ ριπίδιόν τῆς τὸ ὅποῖον στηρίζει ἐπάνω εἰς τὴν μεγάλην τράπεζαν καὶ δίπλα τῆς ἡ κυρία Καλλιόπη ἡ αὐστηρὰ διδασκάλισσα καὶ αἱ ἄλλαι διδασκάλισσαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὰ ἄλλα δωμάτια ἐπιστατοῦσαι διὰ τὴν εὐταξίαν.

Ἐξητάσθησαν ἐν, δύο κοράσια, ἦλθε καὶ ἡ σειρά τῆς Μαρίκας. Παίρνει ἕνα κληρον. Τὸν ἀνείγει ἡ κυρία Ἀμαλία καὶ ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως : α Σελὶς δωδεκάτη. Πόσα πρόσωπα διακρίνομεν ἐν τῷ Θεῷ ; καὶ ἔδωκε τὸν κληρον εἰς τὴν κυρίαν Καλλιόπην. Καὶ ἡ Μαρίκα ἔρχισε νὰ ἀπαγγέλῃ τὸ μαθήμα τῆς :

« Διακρίνομεν τρία πρόσωπα : ὁ Πατήρ εἶνε Θεός, ὁ Υἱὸς εἶνε Θεός, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶνε Θεός. . . » Καὶ τὸ εἶπεν ὅλον τὸ ζήτημα ἀνευ διακοπῆς, ἐξαιρέτα, μετὰ ὕφους σπανίου εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς. Θὰ ἔλεγες ὅτι ἠσθάνετο, ὅτι ἠνώοι πραγματικῶς τὸ βαθύ ζήτημα ! Τὴν ἐχειροκρότησαν ὅλοι τὴν μικρὰν καὶ τὰ καστανὰ ματάκια τῆς ἐλαμψάν ἀπὸ χαρὰν. Ἡ κυρία Καλλιόπη ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἦτο θυμωμένη καὶ ἀμέσως ἅμα εἶδε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀπρόσεκτης ἐφώνασεν :

— Ὁρθογραφίαν ! Ἡ Μαρίκα Παραίτη !

Καὶ ἐβγήκεν ἡ Μαρίκα, ἐστάθη ἐμπρὸς εἰς τὸν μαυροπινακα καὶ ἔγραφεν ἐνῶ ἡ κυρία Καλλιόπη ὑπηγόρευεν : « Ὁ κύριος Μαυρογεννης τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἦτο λίαν σκυθρωπὸς. . . » Καὶ τὸ ὦ ἐκεῖνο τοῦ σκυθρωπὸς ἀπὸ τὴν συγκίνησιν ἐτραβήχθη καὶ ἔγεινε μεγάλον, πολὺ μεγάλον διὰ νὰ ἰδῇ ἡ κυρία Ἀμαλία ὅτι ἡ ἀπρόσεκτη τὸ ἔμαθεν.

Ἐξητάσθησαν καὶ εἰς τὰ ἄλλα μαθήματα καὶ ἡ Μαρίκα Παραίτη ἠρίστευσε εἰς ὅλα. Εἰς τὸ τέλος ἀφοῦ τὴν ἐπέλησαν ὅλοι ἐκεῖ, με κόκκινα μάγουλα ἀπὸ τὴν χαρὰν, ἀπὸ τὰ φιλιὰ, τὴν ἀνέβασαν ἐπάνω εἰς μίαν καρέκλαν καὶ ἀπήγγειλε, με φωνὴν γλυκεῖαν ἀργυρόχηρον, μαγευτικὸν ποίημα ἐκ τῆς Διαπλάσεως. « Ὅλοι συνεκινήθησαν καὶ ἅμα ἐπήδησε κάτω ἡ Μαρίκα, ὁ Δεσπότης, τὴν εὐλόγησε, συνεχάρη τὴν κυρίαν Καλλιόπην διὰ τὴν μαθήτριαν τῆς καὶ τὴν κυρίαν Ἀμαλίαν διὰ τὸ σχολεῖον τῆς.

Νικήτας Παραίτης

Διὰ τὸ πιστὸν τῆς ἀντιγραφῆς

ΦΑΚ

ΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἄνθ' εὐμορφα μοιράζει
τῆς ἀνοίξεως ἡ ὥρα
Ὅλ' ἢ γὰ εὐωδιάζει
Καὶ γελοῦν οἱ οὐρανοί !
Τὸ καλὸν τὸ καλοκαίρι
ἔχει πλοῦσια τὰ δῶρα
Καὶ γλυκεῖς καρπούς προσφέρει
Καὶ χαρὰν μας προξενεῖ.

Φθινοπώρου ὥρα φθάνει
Ἡ βοοῦχ τὸ δάσος βάνει
Βαθυδὸν τὸ δένδρον χάνει
τὴν προτέραν του μορφήν.
Ὁ χειμὼν βαρῶς ἐνοσκήπτει,
Ἡ χιὼν τὴν γῆν λευκαίνει.
Καὶ πυκνὴ ὀμίχλη κρύπτει
Τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφήν.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ

Με χαρά ή μάνα τὸ μαντίλι σείει...
— Έχε 'γειά, παιδί μου, σύρε 'ς τὸ καλό!
'Η φτωχή σὲ σένα καθ' ἔλπιδα κλείει
Σὲ κατενοδώνει κάτω 'ς τὸ γιαλό.

Με τὸ πλοίο πέτα, τιμημένη ναύτη,
'Σ ἄλλους τόπους πέρα μ' ἄπειρα καλά.
'Ασβυστο τοῦ ἁγίου τὸ κανοῦλι ἀνάφτει
Καί γιὰ σένα ή μάνα τὸν παρακαλᾷ.

Τρέχα, γύρνα, ναύτη, κ' ή χρυσή πατρίδα
Θάρθη μιὰ ἡμέρα νά σε χρειασθῆ
Εἰς τοὺς ναύταις ἔχει φωτερή ἔλπιδα
Καί με σὰς κ' ἐκείνη θε νά δοξασθῆ.

'Σ τὸν πατέρα τότε τί τιμὴ μεγάλη!
Τί χαρά 'ς τὴ μάνα δταν θὰ σὲ 'δῆ,
Δάφνες νάχης γύρω 'ς τὸ ξανθὸ κεφάλι...
Τόρα τρέχα, γύρνα, λατρευτὸ παιδί!

ΦΑΚ

Η ΜΙΚΡΑ ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ (1)

ΟΥΡΑΝΙΑ (έχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων της ἑργόχειρον καὶ ἑργαζομένη)

«Πόσον τὰ ἀδικοῦν τὰ κοράσια! εἶνε μὰ τὸ ναὶ ἀπορίας ἄξιον ν' ἀκούη κανεὶς τί τους λέγουν!

« Διότι τάχα κλαίωμεν... ὀλίγον διὰ φύλλου πήδημα, δταν εἴμεθα τόσα δά μι-

(1) Ὁ μονόλογος οὗτος εἶνε ὁ τρίτος δημοσιευόμενος ἐφέτος διὰ τῆς «Διαπλάσεως». Ἀλλὰ τί εἶνε μονόλογος; Τὸ λέγει τὸ ὄνομά του. Μονόλογος σημαίνει: λέγω μόνος μου· μονόλογος λοιπὸν εἶνε ὁ τι λέγει εἰς μόνος του καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἴτε διὰ στίχων εἴτε εἰς τὸ πεζόν. Οἱ μονόλογοι λοιπὸν δὲν γράφονται διὰ νὰ ἀναγινώσκωνται, ἀλλὰ κυρίως διὰ νὰ ἀπαγγέλλωνται μετὰ καταλλήλου φωνῆς καὶ καταλλήλων σχημάτων ὡς δεικνύουσιν αἱ ἐν παρενθέσει ὀδηγίαι. Ὁ ἀπαγγέλων ὀφείλει νὰ προσέχη πρὸ πάντων νὰ μὴ κάμνῃ ὑπερβολικά σχήματα καὶ χειρονομίας, νὰ ἀπαγγέλῃ δὲ διὰ φωνῆς καθαρῆς καὶ νὰ μὴ βιάζεται.

κρά!... διότι δὲν μας ἀρέσει νὰ κάμνωμεν πολὺν θόρυβον καὶ νὰ καταστρέφωμεν τὰ πάντα, ὅπως κάμνουν τὰ ἀγόρια! (Σκέπτεται ὀλίγον) Διότι πλέκομεν καὶ ράπτωμεν... ἀντὶ νὰ ἀναρριχώμεθα εἰς τὰ δένδρα... (Μειδιᾷ, καὶ μετὰ φωνῆς χαμηλοτέρας λέγει σείουσα τὴν κεφαλὴν) καὶ ὅμως!... ἐγὼ ἀναρριχῶμαι περιφνημα!... (Μετ' ἀγανακτικῆσεως) Τέλος πάντων διότι εἴμεθα κοράσια... φρόνημα... (Πραῦνομένη) ὄχι ὅμως πάντοτε... Μᾶς λέγουν... καὶ τί δὲν μᾶς λέγουν!... μᾶς λέγουν «παλληκάρια τῆς φακῆς» (Πλέκουσα μετὰ μαντίας) Ἀκοῦτ' ἐκεῖ! «παλληκάρια τῆς φακῆς»... βέβαια διότι δὲν σπρώχνωμεν δυνατὰ ὅπως τὰ ἀγόρια... τὰ παλληκάρια τῆς φακῆς!

(Γελᾷ) «Καί ὅμως ἐξαπλώθη ὁ κύριος,

μακρὺς πλατὺς ἐπάνω 'ς τὰ χορτάρια... Μὰ τί νόστιμος ὄπου ἦτο, δταν πάλιν ἐσηκώθη! (Μιμνῆται) περιέστρεψε τὸ βλέμμα του ἀγριωπὸν καὶ τὸ φόρεμά του ἦτο πράσινον, ὡς νὰ το εἶχε βιάψῃ ἐκείνη τὴν ὄραν.»

(Μεθ' ὑπερηφαιεiac) «Ἐγὼ δὲν ἐφυγα... ἀλλὰ ἐστάθην. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνος ἀφ' οὐ ἐσηκώθη δὲν μ' ἐκτύπησε, οὐδὲ μ' ἐσπρωξε ὅπως τον εἶχα σπρώξῃ ἐγὼ με τοὺς γρόνθους μου. (Περίλυπος) Δὲν μ' ἐκτύπησεν, ἀλλὰ μοῦ ἐθύμωσε... μοῦ ἐθύμωσε πολὺ... καὶ του ἐθύμωσα κ' ἐγὼ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ θυμῶνουν τὰ μικρὰ ἀδελφία με τὸν μεγάλον ἀδελ-

μουμένη τὴν φωνὴν τοῦ Παύλου) θὰ φοβηθοῦν τὰ κορίτσια.

«Ὅταν τὸν ἤκουσα δὲν εἰξεύριτε πῶς ἐγίνα!... Ἐγὼ δὲν σηκῶνω πολλὰ πολλὰ.

— Πῶς, κύριε; τοῦ λέγω καὶ ἐρχομαι πλησίον του, τί εἶπατε, θὰ φοβηθοῦμεν! Καὶ διατί, κύριε, θὰ φοβηθοῦμε;

(Μιμουμένη τὸν Παῦλον) — Διότι εἰσθε γυναῖκες, καὶ αἱ γυναῖκες, εἶνε παλληκάρια τῆς φακῆς (Μετ' ὀργῆς) Ἄ! μὰ! Καὶ του δίδω μιὰ σπρωξιά καὶ μπροῦφ! νὰ σοῦ τον κάτω, καὶ τὰ λοιπὰ.

«Τί μας ἐνόμισα τάχα ὁ κύρ Παῦλος; Δὲν

φόν των... δταν μάλιστα εἶνε καλὸς καὶ τα ἀγαπᾷ πολὺ.

«Ἐκείνος ὅμως ἐπτεε! Δὲν το πιστεύετε;... Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέστατον.

«Μᾶς εἶχε καλέσῃ ή μάμη καμμιά δεκαριά ἀδελφία κ' ἐξαδέλφια... τὸν Παῦλον, τὸν Κίμωνα, τὸν Πᾶνον, τὸν Χρίστον... τὴν Κλειώ, τὴν Νίκαν, τὴν Πόπην, τὴν Μαρίαν καὶ ἐμένα. Ἐκεῖ που ἐπαίξαμεν καὶ ἐδιασκεδάξαμεν λαμπρὰ, ἐξαφνὰ λέγει ὁ Πᾶνος:

— Ἐλάτε, τώρα παιδιὰ, νὰ παίξωμε τὸν πόλεμον.

— Ναί, ναί! ἐφάναζαν ὄλοι. Ἀλλὰ ὁ κύρ Παῦλος με τὸ συνηθισμένον του τὸ σοβαρὸν, τὸ ζεῦριτε δά, περιττὸν νὰ σὰς τὸ παραστήσω ἐγὼ, ὁ κύρ Παῦλος φωνάζει:

— Ὅχι! καὶ ἐγύρισε πρὸς τὸ μέρος μας (Μι-

ἐμάθαμεν τάχα ἑλληνικὴν ἱστορίαν; δὲν εἰξεύριμεν τί γυναῖκες εἶχεν ή Σπάρτη καὶ τί γυναῖκες ἀνέδειξεν ὁ Τερός Ἀγών τοῦ Εἰκοσιένα. Γυναῖκες δὲν ἦσαν ή Βουβουλίνα; ή Δέσπω; αἱ Σουλιώτισσαι; ή Ἀντωνούσα ή ἀνδρεία κρητικοπούλα;

(Γυφώνουσα τοὺς ὄμους) «Μόνον ἀγόρια εἰμποροῦν νὰ ἐστομοῖζον τοιαύτας ἀνοησίας! (Υπομειδιᾷ) Ἀλλὰ δὲν ἐπρεπε νὰ τον σπρώξω, ἀφ' οὐ ἦτο εὐκολον νὰ τον ἀντικρούσω κατ' ἄλλον τρόπον.

(Σκέπτεται) «Ἐπρεπε νὰ εἰπῶ εἰς τὸν Παῦλον...

(Ἐγειρεται ἐκ τοῦ καθίσματός της) Ἀκούσατε τί θὰ του εἰπῶ... διὰ νὰ φιλιώσωμεν ἐπὶ τέλους θὰ του εἰπῶ: Ἀπαγγέλλει βραδέως καὶ μετ' ἀξιοπροεπειας) Ὅχι, Παυλὲ μου, αἱ μικρὰ Ἑλληνίδες δὲν εἶνε

παλληκάρια τῆς φακῆς . . . τὸ εἰξεύρεις πολὺ καλὰ . . . καὶ εἰμπορεῖτε ἀξιόλογα νὰ παίξετε τὸν πόλεμον ἐμπρὸς μας . . . Ἐνθυμήσου τί μας ἔλεγε προχθὲς ἡ μάμμη «Μητέρες, γυναῖκες, ἀδελφαί, αὐταὶ τὸ εἰξεύρουσι τί αἰσθάνονται, πῶς σπαράσσεται ἡ καρδιά των, ὅταν οἱ ἀγαπητοὶ των συγγενεῖς πηγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον νὰ πληγωθῶν ἴπως δὲ καὶ νὰ φονευθῶν· ἀλλ' ὅμως εἰξεύρουσι ὅτι πηγαίνουν νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα.

«Τὴν ἀγκαποῦν τὴν πατρίδα των αἱ μικραὶ Ἑλληνίδες!

«Καὶ ὅταν μεγαλώσουν ἂν τύχη καὶ γίνῃ πόλεμος, ἐνδομύως θὰ σπαράσσεται ἡ καρδιά των, ἀλλὰ δὲν θὰ το ἀποδείξουν καὶ οὔτε ὁ ἀδελφός των, οὔτε ὁ υἱὸς των θὰ τὰς ἰδῇ ποτε νὰ τρέμουν καὶ νὰ φοβηθῶν . . . Ὅχι! Δὲν θὰ το εἰποῦν: ἀκρύφου, φύγε . . . καὶ θὰ ἔ-

χωμεν πόλεμον!» Ἀλλὰ θὰ τον καταφιλήσουν καὶ θὰ το εἰποῦν ὅ τι ἔλεγεν ἡ Σπαρτιατὶς εἰς τὸν υἱὸν τῆς ὅταν τοῦ εἶδιδε τὴν ἀσπίδα: «ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰς!» «ἢ νὰ την φέρῃς ἡκίσω νικητῆς ἢ νὰ σε φέρουν νεκρὸν ἐπάνω εἰς αὐτήν!» . . . » Καὶ τότε (Σείουσα τὴν κεφαλὴν) ἐντροπή του καὶ συμφορὰ του ὁποῖος δὲν τρέξῃ εἰς τὸν πόλεμον! διότι ὅλαι αἱ μικραὶ Ἑλληνίδες ὅταν μεγαλώσουν καὶ γίνουσι γυναῖκες θὰ τον περιφρονῶν καὶ δὲν θὰ τον καταδέχονται. (Μετὰ περιφρονησῶς) θὰ τον λέγουσι ἀνανδρὸν καὶ δειλὸν προδότην τῆς Πατρίδος.

(Βαδίζει πρὸς τὴν θύραν) «Αὐτὰ θὰ εἰπῶ εἰς τὸν Παῦλον, διότι εἶνε ἀλήθεια.

(Ἀποτεινομένη πρὸς τοὺς ἀκροατὰς) «Μάλιστα, κύριοι, εἶνε ἀλήθεια. Μόνον νὰ μεγαλώσωμεν ὀλίγον καὶ θὰ μας ἰδῆτε . . . »

[Μιμήσει]

Π. Ι. Φ.

ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡ ΝΙΚΟΥ

Ὁ μαντήλιον τοῦ κυρ Νίκου ποτὲ δὲν ἦτο εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ὅποτε ἤθελε νὰ το μεταχειρισθῇ, διὰ μιᾶς ταχείας κινήσεως τῆς χειρὸς ἀντικαθίστατο τὸ μαντήλιον διὰ τῆς χειρὸς τοῦ φορέματός του, πρᾶγμα ἀσχημον καὶ βδελυρὸν.

Ἡ μήτηρ του συχνάκις τὸν ἐπέπληττε καὶ μάλιστα τὸν ἐτιμῶρει ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ διαρθωθῇ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ πατήρ του ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐπέμβῃ καὶ ἐπειδὴ ὁ κυρ Νίκος παρεπονείτο ὅτι φέρονται πρὸς αὐτὸν μετὰ πάρα πολλῆς αὐστηρότητος διὰ σφάλμα τὸσον ἐλαφρὸν, ὁ πατήρ εἶπε πρὸς αὐτὸν μετ' ἀγανακτήσεώς.

— Ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη εἴκοσι τοῦλάχιστον ψυχαὶ ἐκοπίσασαν διὰ νὰ σου προμηθεύσουν τὸ

μικρὸν τοῦτο μαντήλιον. Δὲν σου ἀξίζει, ἀνόητε, τὸσος κόπος.

Ὁ Νίκος ἀπέβλεψε πρὸς τὸν πατέρα του ἐκθαμβος.

— Ὁ! πατέρα μου, εἶπε, τὸ περιπαίξετε τὸ παιδάκι σας! Τὰ μαντήλια τὰ ἀγοράζουσι ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους.

Τὴν ἀφελῆ ταύτην ἀπόκρισιν ἀκούσας ὁ πατήρ δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ μειδιάσῃ.

— Ἀκουσε, παιδί μου, εἶπε πρᾶντων τὴν φωνὴν του:

« Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν γεωπόνος τις καλλιεργήσας τὸν ἀγρὸν του ἐσπείρε *λινδοσπορον*. Εὐθύς δὲ ὡς ἐφύτρωσαν οἱ σπόροι, οἱ ἐργάται καὶ τὰ τέκνα τοῦ γεωπόνου ἐσκάλισαν τὸν ἀγρὸν, τοῦτ' ἐστὶ ἐξερρίζωσαν τὰ βλαβερά χόρτα, τὰ ὅποια θὰ ἐμπόδιζον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λιναρίου.

« Μετὰ ἐξ ἡμέρας τὸ φυτὸν ἤνθισε καὶ παρήγαγε κόκκους, ὁ δὲ γεωπόνος καὶ οἱ ἐργάται τὸ ἐξερρίζωσαν, τὸ ἐκοπάνισαν καλῶς διὰ νὰ το ἐκκοκίσουσι καὶ νὰ ἀφαιρέσουσι τὰ ξηρὰ φύλλα. Τὸ ἔδεσαν ἐπειτα εἰς δεμάτια καὶ τα ἔρριψαν εἰς τὸ νερὸν ὅπου τα ἀφῆσαν πολλὰς

ἐβδομάδας διὰ νὰ διαλύσῃ καὶ παρασύρῃ τὸ ὕδωρ τὴν γλοιώδη ὕλην ἢ ὅποια κρατεῖ συγκεκολλημένας τὰς ἰνας τοῦ βλαστοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη ὀνομάζεται *ἐμβροχή* ἢ ἐπὶ τὸ κοινότερον *μοσκευμα*.

« Μετὰ ταῦτα ἄλλοι ἐργάται τὸ κλωστολογεῖν γίνεται δὲ τὸ *κλωστολόγημα* οὕτω θραύουσι τοὺς ξηροὺς βλαστοὺς καὶ ἀποχωρίζουσι τὰς ἰνας, ἥτοι τὰς κλωστὰς ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ὁ ξηρὸς βλαστός.

« Ἐπειτα αἱ κλωσταὶ αὐταὶ κτερίζονται διὰ νὰ ἀποχωρισθῶν αἱ χονδραὶ κλωσταὶ, αἱ ὅποια ὀνομάζονται *στυππίσιον* τὸ κοινῶς λεγόμενον *στουπί*, ἀπὸ τῶν μαλακῶν καὶ λεπτῶν κλωστῶν αἱ ὅποια λέγονται *λινάριον*.

« Τὸ λινάριον τοῦτο αἱ γυναῖκες προσδέουσι ἐπὶ τῆς ἡλακᾶτης ἥτοι τῆς βόκας καὶ τὸ νήθουν· ἀλλὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐκτελοῦν ἐπιτηδῆς μηχαναί.

Τὸ νῆμα τοῦ λιναρίου λαμβάνει ὁ ὑφάντης καὶ ὑφαίνει ὕφασμα. Διὰ νὰ τὸ λευκάνῃ δὲ ὁ λευκαστὴς τὸ ἐκθέτει εἰς τὴν νυκτερινὴν δρόσον καὶ τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας ἐπὶ πολλὰς ἡμέ-

ρας. Ἐτέλος πάντων μία ἐργάτρια κόπτει ἐκ τοῦ ὕφασματος ἐν τεμάχιον, τὸ περιγράφει, καὶ μιᾶ ἄλλη κεντᾷ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα σου καὶ ἰδοὺ ἔχεις τὸ μαντήλιόν σου μετὰ τὸσους κόπους καὶ μόχθους τὸσων ἀνθρώπων. »

Ὁ Νίκος ἤκουε σύννου. Τὸ μικρὸν του μαντηλάκι τὸ λευκότερον καὶ καλοδιπλωμένον, τὸ ὅποιον τοῦ ἔδωκε ἡ μήτηρ του μετὰ τὴν ὀμιλίαν ταύτην τοῦ πατρὸς του, τοῦ ἐφαίνετο πολυτίμον τώρα ἀφ' οὗ ἔμαθε τὴν ἱστορίαν του. Δὲν το ἔθεώρει πλέον ἀσημαντὸν κομμάτιον πανίου ἀλλὰ προῖον εὐφύιας καὶ ἐργασίας.

(Ὑδέποτε δὲ αὐτὸς θὰ κατόρθωνε νὰ μάθῃ μόνος τοῦ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολυτίμου τοῦτου μαντηλίου.

Τί καλὸν πρᾶγμα νὰ εἶνε τις πολυμάθης καὶ πόσον τοῦτο βοηθεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνωνται σοφοί!

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ κύρ Νίκος ἔθεσεν ἐπιμελῶς τὸ μαντήλιον εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ὑπεσχέθη ὅτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν θὰ το ἀφίγη νὰ κυλίεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

***

Ο ΧΑΡΤΙΝΟΣ ΑΕΤΟΣ ΜΥΘΟΣ

Ὁ χαρτίνος αετὸς ἐν ᾗ ἐταλαντεύετο εἰς τὸν ἀέρα κρατούμενος ἀπὸ τὸ ἀκρον λεπτοῦ σχοινίου, βλέπει μακρόθεν μεγαλοπρεπῶς ἐρχόμενον ἀερόστατον-μέγα.

— Ἐ! σύντροφε, φωνάζει, δὲν στέκεσαι μίᾳ στιγμῇ νὰ σε φθάσω καὶ νὰ συνταξιδεύσωμεν; Τὸ ἀερόστατον ἀπεκρίθη:

— Πηγαίνω πολὺ μακρὰν, ἀγαπητέ μου. Καὶ ἐπειτα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, σὺ εἶσαι δεμένον με στερεὸν νῆμα καὶ δὲν σ' ἀφίνει νὰ πετάξῃς ὅπου θέλῃς.

— Τάχα καὶ σὺ δὲν ἦσο πρὸ ὀλίγου δεσμῶν. Ἀλλὰ τώρα νὰ ἰδῆς θὰ σοῦ τον διορ-

θῶσω ἐγὼ αὐτὸν ὅπου με κρατεῖ, νὰ τον μάθω ἄλλοτε νὰ ἀγοράξῃ νῆμα στερεώτερον.

Καὶ παραυτὰ ἀρχίζει νὰ ασιεταὶ καὶ νὰ περιστρέφεται τὸσον σφοδρῶς, ὥστε ἐλύθη εἰς κόμβος καὶ ὁ δυστυχὴς αετὸς ἐπειδὴ ἀπέμεινε ἀνευ ὁδηγοῦ κατέπεσε κατακέφαλα κακῶς ἔχων καὶ κατεσχισμένος.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πᾶς κανονισμὸς εἶνε μὲν περιοριστικὸς καὶ τυραννικὸς, ἀλλὰ ἐφ' ὅσον δὲν ἀποχωρίζομεθα ἀπ' αὐτοῦ μᾶς κρατεῖ καὶ μας σώζει· ἐάν ὅμως θελήσωμεν νὰ ἀπαλλαγθῶμεν αὐτοῦ καὶ μας ἐπέλθῃ δυστυχία τότε μάτην μετανοοῦμεν. Ω.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΓΑΤΟΝ ΜΟΥ

Χαιδεμένο μου γατάκι,
 Τέσσαρες μέρες τώρα πέρασαν πού σε έφησα
 μόνον εις τὸ σπίτι, δλομόναχον. Ἄχ! πόσο
 παράξενο θά σου φαίνεται, ἀγαπημένο μου γα-
 τάκι, πού ἦσουν πάντα συνειθισμένος νά πλα-
 γιάζης κουλουριασμένος ἔς τὸ προσκέφαλό μου,
 καί ἔς τὰ πόδια μου καί ἔς τὸ γραφεῖο μου
 ἐπάνω, ὡς τὰ μεσάνυχτα μ' ἐκείνο τὸ ρο-
 ρονρόν σου, ἐνῶ ἐγὼ ἔγραφα, καί τώρα ἔχεις
 τέσσαρες μέρες νά με ἔδῃς! Θυμᾶσαι τί ὠραῖα
 ἐπερνοῦσες τὴν παχειὰ οὐρά σου κάτω ἀπὸ τὰ
 πόδια σου καί ἐκαθόσουν ἐπάνω ἤσυχα καί
 ὑπομονητικὰ ἐνῶ ἐγὼ ἔτρωγα καί ἐπερίμενες νά
 σου δώσω κανένα ψυχουλάκι, καί πῶς ἐρχόσουν
 νά τριφθῆς ἔς τὰ πόδια μου καί μου ἔγλυφες
 με τὴν κόκκινὴ μυτίτσα σου τὸ χέρι μου!
 Ἄμ' ὅταν ἐβγαίνα ἀπὸ τὸ σπίτι πού με συνῶ-
 δευες ὡς τὴν ἐξώπορτα καί πάλι ἐρχόσουν τὴν
 νύκτα καί με περιμένες νά με συνοδεύσης πάλι,
 καί μού μιλοῦσες με τὴν γατίστιχὴ σου γλῶσ-
 σα πού τόσο τὴν καταλαβαίνω; Ἄχ πῶς
 θά σου φαίνεται παράξενος ὁ καιρὸς αὐτός!

Ἦθελα πολὺ νά μάθω τί συλλογίζεσαι με

τὸ μυαλό σου γιὰ ὅλ' αὐτὰ. Μήπως θαρρεῖς πῶς
 σε ἔφησα γιὰ πάντα, καί δὲν θά ξανάλθω
 πειὰ πίσω; Πηγαίνεις πειὰ ἔς τὴν κάμαρά
 μου; Τρέχεις ἔς τὴν ἐξώπορτα νά με περιμένης;
 Μιαουλίζεις τὴν νύκτα πού δὲν με βλέπεις νά
 ἔρχωμαι; Καί σου φαίνεται παράξενο πού δὲν
 φέγγει πειὰ τὸ παράθυρο ἀπὸ τὸ φῶς τῆς με-
 γάλης λάμπας;

Ἄχ τὸ γιὰτί αὐτὸ δὲν θά μπορούσες νά τὸ
 καταλάβης ἀκόμη καί ἐν σου τὸ ἐξηγοῦσα.

Κάνε καί σὺ τὸν φιλόσοφο, σκέψου καί σὺ
 λογικὰ, φίλε μου ἀγαπητέ με τὰ τέσσαρά πό-
 δια. Ἐγὼ ξεύρω πολλοὺς με δύο μόνον πόδια
 πού δὲν μποροῦν καθόλου νά σε μιμηθοῦν.
 Ἐπειτα γιὰ δέκα μέρες πού θά λείψω θά σε
 περιποιηθῆ ἑξαίρετα ἢ καλὴ γειτόνισά μας.

Μόνον ἔκουσε μερικὲς συμβουλές.

Μπορεῖς νά μπαίνης καί νά βγαίνης ὅπως
 σοῦ ἀρέσει· σοῦ ἔφησα τὴν πόρτα σου ἀνοικτὴ.
 Μπορεῖς νά κοιμᾶσαι ὅσο θέλεις ἔς τὸ μαξιλάρι
 μου ἀπάνω καί νά κάθεται καί ἔς τὸ καλάθι
 τῶν χαρτιῶν μου μέσα. Ἐχω μάλιστα καί
 ἐφημερίδας πολιτικὰς μία στοίβα, καί καί

ἀκόμη ἀν θέλης κοιμήσου. Ἄλλὰ μὴ μου γρα-
 τσοῦνίσης τὸ ταπίτο μου, μὴ μού σχίσης τὰ
 χειρόγραφα μου καί μὴ μού πειράξης καθόλου
 τὴν «Διάπλασι» ὅταν τὴν φέρῃ ὁ διανομέης·
 τὴν ἔχω διὰ τὴν μικρούλα μας Εὐα. Μὴ κυ-
 νηγῆς καί πολὺ τοὺς ποντικούς, πρέπει ὅλος
 ὁ κόσμος νά ζῆ. Πρὸ πάντων πρόσσε τὰ που-
 λάκια ἐκεῖνα πού ἐρχονται ἔς τὰ δένδρα μας
 καί κελαδοῦν τόσο εὐμορφα, νά μὴ τα πειρά-
 ξης καθόλου, γιὰτί . . . Οὔτε νά τὰ κυττάζης
 μάλιστα . . .

Καί ἔπειτα, κύριε Γάτε μου, νά φέρεσαι
 καθὼς πρέπει ἐνόσω λείπω. Νά μὴ νυκτογυ-
 ρίζης με τοὺς ἄλλους γάτους τῆς γειτονίας
 ἐπάνω ἔς τὰ κεραμίδια. Οἱ περισσότεροι ἀπ'
 αὐτοὺς εἶνε κακοαναθρεμμένοι καί πρόσσε νά

μὴ πάθης καί σὺ μαζί μ' αὐτοὺς καμμίαν
 ἱστορία.

Θά εὐχαριστηθῶ πολὺ, πολὺ, γατάκι μου,
 ἀν ἔχης τὴν καλοσύνη νά μού γράψης δύο λέ-
 ξεις γιὰ νά μάθω τί κάνεις, γιὰτί ἐπὶ τέλους
 ξεύρουν οἱ γάτοι καί γράφουν, ἀφοῦ ὁ δάσκα-
 λός μου μούλεγε ὅταν ἦμου μικρός:

— Ἐ! κύρ Αἴσωπε, τὰ γράμματά σου
 μοιάζουν σάν τῆς γάτας μου τὰ γρατσοῦνί-
 ματα.

Ἄν λοιπὸν σοῦ κατεβῆ ἡ σκέψις αὐτή, ἔχω
 ἔς τὸ γραφεῖο μου ἐπάνω χαρτί καί φακέλλους
 βουτᾶς τὸ νύχι σου ἔς τὸ μελάνι καί . . . μα
 πρόσσε μὴ μου ἀναποδογυρίσης τὸ καλζιμάρι.

Σὲ φιλῶ

ΑΙΣΩΠΟΣ

[C. Delon]

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἠρισμός τῆς εὐγενείας

Συγγραφεὺς τῆς ὁποίας τὰ βιβλία ἀναγινώσκοντα
 ἀπλείστως κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ὀρίζει τὴν εὐγέ-
 νειαν ὡς ἐξῆς: «Εὐγένεια, λέγει, εἶνε ἡ ἐπιθυμία
 τοῦ νά ἀρέσκωμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ τῶν
 ὁποίων ζῶμεν, φερόμενοι πρὸς αὐτοὺς οὕτως ὥστε
 πάντες νά εἶνε εὐχαριστημένοι ἀπὸ ἡμᾶς: οἱ μεγά-
 λειτεροὶ διὰ τὸ σέβας τὸ ὁποῖον δεῖνύμεν πρὸς αὐ-
 τοὺς, οἱ ἴσοι μας διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην μας
 καί οἱ κατώτεροι διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς καλοσύνην μας.

Ἠνωχὰ παιδία!

Εἰς τινα ἱατρικὴν ἐφημερίδα ἐκδοθεμένην ἐν Ἀγ-
 γλίᾳ ἀνεγνώμεν ὅτι μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων
 τοῦ Λονδίνου ὑπάρχουσι πλέον τῶν 43,000
 στερούμενοι συχνὰ καί αὐτοῦ τοῦ ἐπιούσιου ἄρτου,
 μηδὲν ἔχοντες νά φάγωσιν ὅπως κατευνάσωσι τὴν

πεινάν των. Ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει τόσοσ πλου-
 τος ὅσοσ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀλλ' εὐτυχῶς οὔτε καί παιδία
 ἀποθνήσκοντα τῆς πείνας εὐρίσκονται.

Διασκεδαστικὸν πείραμα.

Ἰδοὺ διασκεδαστικὸν πείραμα τὸ ὁποῖον πᾶς τις
 δύναται νά ἐκτελέσῃ.

Διπλώσατε εἰς δύο ἐν πυρετῶν οὕτως ὥστε νά μὴ
 ἀποχωρισθῶσι τὰ δύο μέρη ἀλλὰ νά μένωσι συνη-
 νωμένα διὰ δύο ἢ τριῶν ἰνῶν τοῦ ξύλου. Τοποθε-
 τήσατε αὐτὸ τοιοῦτοτρόπως διπλωμένον ἐπὶ τοῦ στό-
 ματος φιᾶλης, ἢ μεταξὺ δύο βιβλίων, ἢ οἰωνοῦ ποτε
 ἄλλων δύο ἀντικειμένων καί στηρίξατε ἐπὶ τοῦ πυ-
 ρεῖου ἀργυροῦν εἰκοσάλεπτον νόμισμα.

Προτείνετε εἰς τοὺς θεατὰς σας, ἀν δύνανται νά
 καταρρίψωσιν ἐκεῖθεν τὸ νόμισμα χωρὶς νά ἐγγί-
 σωσιν οὔτε αὐτὰ, οὔτε τὸ πυρετῶν, οὔτε τὴν φιᾶλην.

Θά ἰδῆτε ὅτι θά ζητήσωσιν ἐφ' ἱκανὴν ὥραν χω-

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

Λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθεσῶν ἐν τοῖς ὀκτῶ φυλλάδιοις τῆς «Διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐνεστῶτος ἔτους.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον ἀρχόμενοι ἀπὸ σήμερον δύναται νὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ θέλοντες ἐκτῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων ἀνδρομητῶν τῆς «Διαπλάσεως», συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ὁρους τοῦ διαγωνισμοῦ, τοὺς ὁποίους δημοσιεύομεν ἐν τῇ ἀντικρῷ σελίδι τοῦ ἐξαυγύλου καὶ πρὸς τὴν πρώτην περὶ γραφῆς σημερινῆς ἀλληλογραφίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλάδιῳ τῆς 30 Ἰουνίου]

184. Δεξιόγραφος.
Ἐάν, φίλε, μ' ἕνα γράμμα ἀρωγήτηρον συνδέσῃς,
Εἰς τὰ νύχια μου, ἴς τὸ λέγω, θὰ καταστραφῆς ἂν πέσῃς.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

185. Στοιχειόγραφος.
Διῶχνει γῆ καὶ βάλλει θί,
Καὶ ἀφίνει τὸ σπαθί,
Καὶ μὲ προθυμίαν πιάνει
Τὰ βιβλία, τὸ μελάνει.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

186. Μωσαϊκόν.
Ἡ Τήνος καὶ ἡ Εὐβοία, ἡ Χίος καὶ ἡ Δήλος,
Ἡ Ἄνδρος ἡ κατάρτος μαζὶ τῶν καὶ ἡ Μήλος,
Προσφέρουν καὶ ἀποτελοῦν μεγάλου ποταμοῦ
Ἀπέχοντα πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῶν Γάλλων.

187. Κυβόλεξον.
Ἡ πρώτη μου κατάστασις σημαίνει τῆς ψυχῆς,
Ἡ ἄλλη χώρα νότιον ἐμφαίνει τῆς Ἀσίας.
Ἡ τρίτη ἴς τὰ ἐνδύματα γραμμῆν σοῦ φανερώνας,
Ἡν ἡ φάλις ἐχάραξε καὶ ἦνωσ' ἡ βελόνη.
Λέξιν τινα ἐβραϊκὴν ἢ ἄλλη μου γνωστὴν,
Ἡς δίδω μὲ τὸ γένοιτο τὴν ἔνοιαν πιστὴν.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος.

188. Συλλαβικόν τρίγωνον.
Τὸ πρῶτον εἶνε μέγας τις πατήρ τῆς Ἐκκλησίας.
Τὸ δευτέρου μου παλαιὸς τῆς Κρήτης ποιητής.
Πρὸς δέξαν δὲ τοῦ τρίτου μου τίς θ' ἀρνηθῆ βυσίας;
Τὸ ἔσχατον εὐρίσκειται τὰ πρῶτ' ἂν εὐρῆ τι.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κόμητος τοῦ Βυβλίνου.

189—191. Κακρυμμένα ὀνόματα τετραπόδων.
Α.) Ἡ ματαιότης καὶ ἡ ὑπερηφάνεια μᾶς προξενουσι
δαπάναν πολὺ μεγαλειέρας ἢ ἡ πεῖνα, ἢ δίψα, καὶ τὸ
κρῦον.
Β.) Τὸ νὰ εἶνε τις ἐγκρατὴς δὲν εἶνε μεγάλη ἀρετή,
ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ εἶνε τις τοιοῦτος εἶνε μέγα ἐλάττωμα.
Γ.) Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πατρός.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πατριῶτος τοῦ Ἡεριστάου.

192—195. Μεταμορφώσεις.
Α.) Ὁ πῶλος διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ὄνος.
Β.) Ὁ ὄνος διὰ τεσσάρων μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ
ἄρκτος.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ζωνταῆ; Κυβόλας.

194—198. Φωνηεντιόγραφος.
Τῇ βοηθείᾳ τῶν κάτωθι συμφῶνων σχηματίσθαι πέντε
λέξεις ὧν ἡ πρώτη νὰ περιέχῃ τρία φωνήεντα, πάντοτε τὰ
αὐτά. Ἡ τάξις τῶν συμφῶνων δύναται νὰ μεταβληθῇ
Αἱ εὐρεθησόμεναι λέξεις θὰ σημαίνωσι τὰ ἑξῆς:
1) Τετραπόδον. 2) Φυσικὸν φαινόμενον. 3) Μυθολογικόν
μερον Βασίλειά. 4) Κρημνώδες μέρος. 5) Ὑπερφυσικὸν φαι-
νόμενον.
α.) ΠΑΞΣ. β.) ΑΖΧ. γ.) ΣΜΘ. δ.), ΡΑΧΡ. ε.)
ΜΝΨΤ.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πρωτοῦ Λόγου.

199—204. Μαγικὸν γράμμα.
Ποῖον γράμμα πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς τὰς ἐπομένας
λέξεις διὰ νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλας τῆσας;
Νέος, ὄρις, Πάρις, εἶδος, ἱερός, ἀνοσία.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀδελφοῦ Παϊδῆ.

205. Κρυπτογραφικόν.
1 2 3 4 5 6 7 2 8 4 9 = Ὀπωρικόν.
2 3 3 4 8 = Χρήσιμον εἰς τὰ γραφεῖα.
3 2 7 5 4 9 = Νόμισμα.
4 7 5 4 8 = Μὴ ἄκουσ εἰς τὰ δικαστήρια.
5 6 7 2 8 6 2 = Δένδρον.
6 7 3 2 = Ἀπαραίτητον εἰς τὰ κλοῖα.
7 2 8 4 9 = Εἶδος ἐνδύματος.
8 2 3 4 8 = Νῆος.
9 6 5 7 4 8 = Ἀφυγον.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φίλου τῶν Ἀθηνῶν.

206. Ἀκροστιχίς.
Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτε-
λοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου ἐπικοῦ ποιητοῦ.
1. Πτηνόν. 2. Ἐντομον. 3. Τετραπόδον. 4. Θηρίον.
5. Ἐρπετόν. 6. Ἰχθύς.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Υφαντέλλου.

227. Γεῖφος.
Ὁ φίλε! πῶς ἦτο μῦς; ἦτο σὺς! τὰ σπῶ, ληστής
Ἑλλάδος!
Ἐστάλη ὑπὸ Λέοντος τοῦ Ἀρμανίου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλάδιῳ τῆς 31 Μαρτίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.
105. Ἀταξία (Α, Τ, Ε, Α). — **106. Φεῖδι,** ἑτεῖδι. —
107. Σκαφυλή, φυλή. — **108. Ἐβρυκος, ὕπνος.** — **109. Ἀύρα,**
λαύρα. — **110. Τὰ δύο πνεύματα, ἡ ψιλὴ καὶ ἡ διουσία** —
111. Κλέπται εἶνε τὰ δίκτυα τῶν ἀλιέων, πλοῖα ἢ θάλασσα
καὶ κάτοικοι οἱ ἰχθύες. — **112. Ἡ σικιά.** — **113. Τοκοθε-**
τοῦμεν τὰ πέντε πνεύματα οὕτω XIX καὶ κατόπιν ἀφαιροῦ-
μεν τὸ ἐν τῷ μέσῳ πνεῦμα καὶ οὕτω ἔχομεν 20 γεγραμ-
μένον διὰ λατινικῶν ἀριθμῶν. — **114. Ὅταν εἶνε μόσχος.**
— **115—116. Α.) Βάρος, βάρος, λάρος, πάρος, φόρος, φόρος,**
πόρος, πόρος. — **Β.) Θίλος, οἶνος, ὄνος, ὄρις, πόρος, Πά-**
ρος, Πάρις, χάρις, Χάρης, χάρις. — **117—121. α.) Κλέ-**
αρχος β.) Κυβερνῶν γ.) Ῥέθυμος δ.) Κάρυστος ε.)
Σωκράτης — **122. Θεωρεῖ τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος ὡς**
ἰδικὴν σου εὐτυχίαν καὶ τὴν δυστυχίαν τῆς ὡς ἰδικὴν σου
δυστυχίαν. — **123. Μήδενα** πρὸ τοῦ τέλους μακρίσει. —
124. ΕΧΙΔΑΝΑ (1. Ἐκάθη, 2. Χεῖλος. 3. Ἰχθυόμακον, 4.
Διθύραμβος. 5. Νέκταρ. 6. Ἄστρον). — **125. ΚΕΦΑΛΗ**
(1. Ῥάκος. 2. Ἡμερα. 3. Ρομφαία. 4. Πάταγος. 5.
Θαλίη. 6. Εἴδησος). — **126. Χρυσὸν** εἶνε τὰ λογία τῆς
«Διαπλάσεως» πρὸς τὰ παιδάκια καὶ δι' αὐτὸν τὴν ἀγα-
πῶν. — **127. Ἀληθῆ φιλόν νόμιζε** ἐκεῖνον ὅστις εἰς τὸν ἄλ-
λον κόσμον ὄμιλει διὰ τὰ προτερημάτ' σου καὶ μόνον εἰς
ἐσὲ διὰ τὰ ἐλαττωμάτ' σου. — **128. Ὁ σὺ μισεῖς** ἑτέρον
μὴ ποῖησον.

ΕΝ ΑΔΕΙΑ!

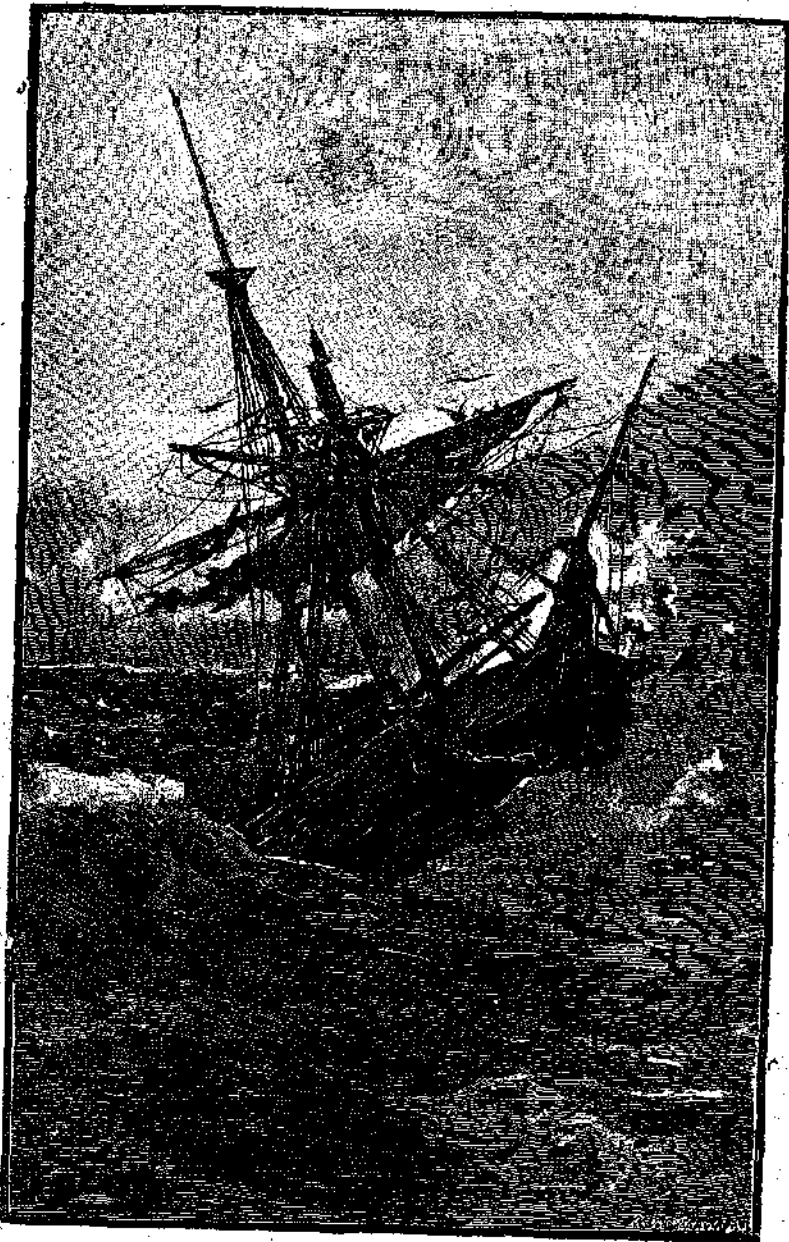
Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

ΜΥΘΙΟΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^Α DE NANTEUIL ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΥ
[Συνέχεια · ἴδε σελ. 129]

Ἡ Τρίαινα ἐξηκολούθησε τὸν πλοῦν τῆς εἰς τὸν Εἰρηγητικὸν Ὀκεανόν. Ὁ ἀνεμος ἔπνεεν οὐριος, τὴν δὲ νύκτα ὁ οὐρανὸς ἀπήτραπτεν ἐκ τῶν φεγγεβολούτων ἀστέρων τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου.
Ὁ ὕβων εἰργάζετο ἐκ νέου μετὰ ζήλου καὶ φιλομαθείας. Εἶχεν ἤδη ἀρκετάς γνώσεις ἀστρονομίας καὶ τὴν νύκτα, ὅτε ἐφύλαττε τὴν τετραωρίαν ἀπὸ τῆς ὀγδόης ὥρας μέχρι τῆς δωδεκάτης ἢ ἀπὸ τῆς δωδεκάτης μέχρι τῆς τετάρτης παρετήρει μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος καὶ μεγάλης τέρψεως τοὺς διαφόρους ἀστερισμούς. Οἱ πετώντες ἰχθύες, ὅτινες εἶνε ἄφθοοι εἰς τὴν θάλασσαν ἐκείνην, διεσκέδαζον αὐτὸν καὶ τοὺς ναύτας μετὰ παράδοξα πηδῆματά των.
Ὁ ναύαρχος ἀπεφάσισε νὰ ἀποστείλῃ τὸν Φίλιππαν καὶ τὸν Γνωθώμην εἰς Βρέστην ὅπως διακαθώσιν. Μέχρις οὗτο δὲ διέβη ἀτμόπλοιον ἐπιστρέφον εἰς τὴν Γαλλίαν οἱ δύο ὑπόδικτοι ἔμμενον φυλακισμένοι, ὁ πρῶτος σιδηροδέσιμος, ὁ δεύτερος ἐντὸς τοῦ θαλάμου του. Ἡ τοιαύτη αὐστηρότης κατὰ τοῦ Φίλιππα ἦτο ἀναγκαία, διότι ὁ ἀτίθασσος

Κορσικανὸς ἦτο ὡς μακρωδῆς. Οἱ ναῦται συνήπτον πάλην μετ' αὐτοῦ καθ' ἐκάστην ὅπως τὸν ἀναδιβάσωσιν εἰς τὸ κατάστρωμα καὶ ἀνεπνεύση δύο ὥρας καθαρὸν ἀέρα κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ ναυάρχου.
Ὁ ἀρχιμανδριτὴς προσεπάθησεν ἐπανεπιλημμένως νὰ μαλαξῇ τὴν σκληρὰν καρδίαν τοῦ Φίλιππα διὰ λόγων συγκινητικῶν, ἠγωνίσθη νὰ καταλύξῃ τὸν ἀνθρώπου ἐκεῖνον μετὰ τὰς ἱεράς νοθεσίας τῆς χρηστικῆς θρησκείας, συνεβούλευσεν εἰς αὐτὸν νὰ μετανοήσῃ εἰλικρινῶς, ἠθέλησε νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην ψυχὴν τὸ γλυκὺ φῶς τῆς ἐλπίδος. Ὁ Γνωθώμης ἀκούων τοὺς λόγους ἐκείνους ἠσθάνετο μεγάλην ἀνακούφισιν, συνεκινεῖτο μέχρι δακρύων, ἀλλ' ὁ Φίλιππος ἔμμενον ἀπαθῆς ὡς πέτρα, δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ λέξιν καὶ ὑβρίζε μεθυσότητα τὸν ἱερέα τοῦ ὕψιστου.
— Προσέχετε ἀγρύπνως αὐτὸν τὸν ἄθλιον, εἶπεν ὁ κ. Λεστούρης ἂν ἀφεθῆ μόνος ἢ ἐλευθερὸς δὲν ἠξεύρω κ' ἐγὼ τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ.
Ἡ διαταγὴ τοῦ κ. Λεστούρη ἐξετελέσθη παρευθῆς, καὶ εἰς σκοπὸς ἐφύλαττε διαρκῶς εἰς τὴν θύ-
ΕΤΟΣ 12⁰⁰. — ΤΕΥΧΟΣ 10⁰⁰.
ΤΟΜΟΣ 17⁰⁰ - 10

μνε να λησμονώσι και κινδύνους και κακουχίας. Πάντες ήσαν εὐθύμοι και ζωηροί.

Η Τριαινα ήγκυροβόλησεν, εὐθύς δὲ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ήρχισεν ή ἐκφόρτωσις τῆς πυρίτιδος μεθ' ὃ ὁ ναύαρχος παρέλαβε τὴν σημαίαν του και ή φρεγάς εισήλθεν εἰς τὸν ναύσταθμον ὅπως ἀρπλισθῆ.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ἀφοπλισμοῦ οἱ τριακόσιοι πενήντα ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πλήρωμα τῆς Τριαινης ἐμελλον νὰ διευθυνθῶσιν ἕκαστος πρὸς ἀλλοίαν διεύθυνσιν· τινὲς μὲν ἀπολυθέντες θὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ χωρία των, ἄλλοι θὰ μείνωσιν εἰς τὴν μοῖραν τῆς Βρέστης ἀναμένοντες ἄλλον πλοῦν. Οἱ ἀξιωματικοὶ και οἱ κελυσταὶ θὰ λάβωσιν ἄδειαν ὅπως ὑπάγουν εἰς τὰς οἰκογενεῖας των.

Ἄλλ' ὁ κ. Λεστούρης και ὁ Ὑβὼν δὲν εἶχον ἀνάγκην νὰ περιμείνωσι δέκα πέντε ἡμέρας ὅπως ἴδωσι τὰ προσφιλῆ των ὄντα. Τὴν ἐπαύριον τῆς προσορμίσσεως φαλαινὶς τις φέρουσα τὸν κ. Λεστούρη, τὸν Ὑβὼνα και τὸν Πλοίαρχον προσήγγισεν εἰς τὴν προκυμαίαν. Καὶ οἱ τρεῖς ὤρμησαν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Βρέστης, μὴ δίδοντες προσοχὴν ἂν ἐν τῇ σπουδῇ των συνεκρούοντο πρὸς τοὺς διαβάτας, τρέχοντες δὲ ὡς νὰ τὰ εἶχαν χαμένα διευθύνθησαν εἰς ἓν ἐκ των καλλιτέρων ξενοδοχείων τῆς πόλεως, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἔλθῃ ή οἰκογένεια τοῦ κ. Λεστούρη μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννη.

Ἐν γκαρσὸν τοῦ ξενοδοχείου ἐκάθητο πρὸ τῆς θύρας χασιμώμενον και νυστάζον. Ἡ κυρία Λεστούρη, ἠρώτησεν ὁ κ. Ἰωάννης.

« Τὸ ΤΡΙΑΙΝΙΟΝ ΔΙΗΘΕ ΠΑΗΣΙΒΕΤΑΤΑ ΤΗΣ «ΤΡΙΑΙΝΗΣ» (Σελ. 147)

Τέλος ήρχισαν νὰ διαγράφονται εἰς τὸν ὄριζοντα αἱ ἀκταὶ τῆς Γαλλίας και ὄλον τὸ πλήρωμα ἀνέπεμψε φωνὴν χαρᾶς, χαιρετίσασιν ἐνθουσιωδῶς τὸ προσφιλες τῆς πατρίδος ἔδαφος. Τώρα δὲν ἀνησυχουσι πλέον περὶ τῆς κακοκαιρίας, ή θεὰ τῆς πατρίδος τοὺς ἐπαρηγόρει, τοὺς ἐκα-

Ἄλλὰ πρὶν ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ξενοδοχείου ἀνοίξῃ τοὺς βεβαρυμένους ὀφθαλμούς του και ἀπαντήσῃ, ὁ κυβερνήτης και ὁ δόσπος εισήλθον εἰς τὸν διάδρομον, μετ' αὐτῶν δὲ εισώρμησε και ὁ Πλοίαρχος, καταρρίψας ἐν τῇ ὀρμῇ του τὸν νυσταλέον ὑπηρετὴν.

Τὸ γκαρσὸν ἐστρεψε και εἶδε περίφοβον τὸν ἀδιάκριτον ἐκείνον κύνα ὅστις διέκοψε τὸσον ἀποτόμως και τραχέως τὸν γλυκὴν ὕπνον του, και ἠτοιμάσθη νὰ ἐκστομίσῃ ὕβριν τινὰ κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὅταν εἶδεν ἀκόμη μίαν φορὰν τὸ πελώριον σῶμα τοῦ Πλοίαρχου ἐθεώρησε φρονιμώτερον και ἀσφαλέστερον νὰ σιωπήσῃ.

Ὁ κ. Λεστούρης, ὁ Ὑβὼν και ὁ Πλοίαρχος ἀνέβησαν ἐν σπουδῇ τὴν κλίμακα. Μία θύρα ἠνοιχθῆ, και τότε αἰφνιδίως εὐρέθησαν ἀπέναντι ἀλλήλων, εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἐπὶ εἰκοσιεπτὰ ὀλοκλήρους μῆνας ἐχώριζον ἑκατοντάδες μιλίων, ὡκεανοὶ και θάλασσαί !

Ὁ Ὑβὼν ὤρμησεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρὸς του, ὁ κ. Λεστούρης ἐνηγκαλιζέτο και ἐφιλει κατὰ σειρὰν τὴν σύζυγόν του, τὰ τέκνα του, τὴν μητέρα του. Μετὰ τὰς πρώτας ἀναφωνήσεις τῆς χαρᾶς ἐπῆλθε σιωπὴ διότι ὅλοι ἦσαν βαθέως συγκινημένοι. Ἐπειτα ήρχισαν αἱ ἐρωτήσεις, αἱ ἀπαντήσεις, αἱ περιγραφαί. Τὰ πρόσωπα ἀπῆστραπτον ἐκ τῆς χαρᾶς, οἱ ὀφθαλμοὶ ἠκτινοβόλουν. Καὶ ἐξηκολούθουν αἱ γλυκεῖαι ἐκμυστηρεύσεις και ἡ φωνὴ ή προσφιλῆς κατεχέλει τὰ ὦτα των ἀκούοντων ὡς ή γλυκυτέρα μουσικὴ τοῦ κόσμου.

Πόσον ὥραται εἶνε αἱ στιγμαὶ αὗται τῆς συναντήσεως μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν ! Ποῖον ἠδὺ, ἱερὸν αἶσθημα πλημμυρεῖ τὰς καρδίας, και με ποῖαν

ἀπερίγραπτον συγκίνησιν προσκολλῶνται και συφιγγονται τὰ χεῖλη !

Ὁ Πλοίαρχος, ὁ διακριτικὸς Πλοίαρχος, ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ φανῆ ὀχληρὸς τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν, ἐστάθη ὀλίγον παράμερα και παρετήρει με συγκίνησιν και αὐτὸς, σείων τὴν οὐράν του, τὴν θελκτικὴν οἰκογενειακὴν σκηνὴν. Ἄλλὰ δὲν τὸν ἐλησμόνησαν, και μετ' ὀλίγον ἠκούσθησαν ζωηραὶ φωναί.

— Πλοίαρχε ! Πλοίαρχε ! Ὁ Πλοίαρχος ἐπλησίασεν, ἔδωκε και ἔλαβε ἐναγκαλισμούς, ἀλλὰ και πάλιν ή προσοχὴ του ἐστράφη πρὸς τὰ δύο τέκνα τοῦ κ. Λεστούρη. Ἐτελείωσεν ! ἡ ἀδυναμία τοῦ Πλοίαρχου ἦσαν τὰ μικρὰ παιδιὰ !

Μετὰ δύο ὥρας ὁ κ. Λεστούρης και ὁ Ὑβὼν ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Τριαινα ὅπου εἶχον ὑπηρεσίαν. Αἱ δύο ὥραι παρήλθον με ἀστραπιαίαν ταχύτητα, ὅτε δὲ ἦλθον ή στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως ὅλοι ἔγιναν μελαγχολικοί.

— Τώρα εἴμεθα τόσο πλησίον ! θὰ βλέπωμεθα συχνά, και μετὰ δύο ἑβδομάδας θὰ εἴμεθα πάντοτε μαζί, εἶπεν ὁ κ. Λεστούρης παρηγορῶν τοὺς οἰκείους του.

— Ἐμπρός, Πλοίαρχε ! ἀνέκραξεν ὁ Ὑβὼν. Ἄλλ' ὁ Πλοίαρχος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του και προσέτριψεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς Μαρίας, ὡς νὰ ἐξῆται παρ' αὐτῆς και ἄλλην θωπείαν.

— Φαίνεται πῶς ὁ καίμενος ὁ Πλοίαρχος ἐχάρτασε πλέον τὴν θάλασσαν ! εἶπεν αὐτὴ εἰς τὸν υἱὸν τῆς.

[Ἐπετα συνέχεια] ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῆς Καε DE NANTEUIL

ΦΟΥΝΤΟΥΚΟ, ΩΣ ΠΟΤΕ ;

«Φουντούκο, ὡς πότε δὰ θὰ τρώς
και θὰ κοιμᾶσαι μόνο ;
Ἦλθε και γιὰ σχολεῖδ καιρός,
κ' εἶσαι σκυλὶ δυὸ χρόνω »
Κ' αὐτὸς, νὰ δεῖξῃ τὴ χαρὰ του,
δὸς' του και παίζει τὴν οὐρά του.

Ἐ τὰ γονατὰ μου κάτω' ἐδῶ,
και 'ς τὸ βιβλίο κύττα.
Πῆ ἦτα δέλτα ὦ ; Πηδῶ.
Λέγε και δὺ' πῆ ἦτα...
Κι' αὐτὸς ἀπάντησ', ἂν δὲ σφάλω,
μ' ἓνα χασμουριμα μεγάλο.

• Τώρα 'ς τὸ πιάνο μιά στιγμὴ,
• νὰ μὴ σὲ λέν χωριάτη.
• Ἐλα, τραγοῦδα ντὸ ρέ, μὴ
• με τὴ φωνὴ γιομάτη.
Κι' αὐτὸς πετιέ' εὐθύς ἀπάνω,
κι' οὐρλασθ' ἀρχίζει με τὸ πιάνο.

• Τὸ ξύλο πιάσε τῶρ' αὐτό,
• και δὰ στρατιώτης στάσου.
• Μὰ γιὰ τὸ ἔθνος ἀπαιτῶ
• νὰ κάνης τὰ καλὰ σου.
Κι' αὐτὸς στπλαῖρι σὺν ξανοῦγει,
τὸν βλέπεις κι' ὅπου φύγη φύγη.

Ἐκ των τοῦ ΔΔΕΕ. ΠΑΛΛΗ

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΠΑΣΤΕΡ

ανακαλύψεις, τὰς ἐπιστημονικὰς τοῦ ἐργασίας, καὶ ἡ δόξα τοῦ θ' αὐξάνη καὶ θὰ γίνεταί στερεωτέρα ἐφ' ὅσον αἱ εὐεργεσίαι τοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἐξηγούνται καὶ ἀναπτύσσονται.

Τώρα μερικὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἔστησαν ἀνδριάντα εἰς ἄλλον μέγαν εὐεργέτην τῶν ἀνθρώπων,

τὸν Γέννερ, ὁ ὁποῖος ἐφεύρε τὸ ἐμβολιασμά, τὸ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν εὐλογίαν. Ἀργότερα ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης θὰ στήσουν ἀνδριάντας εἰς τὸν Παστέρ.

Ὁ Παστέρ ἐγεννήθη εἰς τὴν Γαλλικὴν πόλιν Δόλην, κειμένην ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸν τὸ ὀνομαζόμενον Γιούραν. Ὁ πατήρ του ἦτο ἀπλοῦς ἐπιλογίας ὁ ὁποῖος ἀφ' ἡδραγάθησεν εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἐπαρρησιωρήθη ἐπάνω εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, ἀπεστρατεύθη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Δόλην διὰ τὴν κάμη τὸν βυρσοδέφην, δηλαδὴ τὸν ταμπάκην. Καὶ ὅμως ὁ υἱὸς τοῦ ἀπλοῦ ταμπάκη ἐγένετο μέγας καὶ πολὺς, ἀνθρώπος τὸν ὁποῖον ἐπισκέπτονται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλεῖς καὶ πρίγκιπες, ὑπερήφανοι διότι ἠμποροῦν νὰ τοῦ σφίξουν τὸ χεῖρ, τὸν ὑποδέχονται ὅπου πηγαίνει με τιμὰς ἡγεμονικὰς, καὶ ὅστις ἔχει τὸ στήθος κατὰφορτον ἀπὸ μεγαλοσταύρους. Ἡ μεγαλοφυΐα συνήθως δὲν πηγαίνει νὰ κατοικήσῃ εἰς παλάτια καὶ μέγαρα, ἀλλ' εἰς ταπεινάς καὶ ἀφανεῖς καλύβας, διὰ τοῦτο δὲ πρέπει νὰ συνειθίσωμεν νὰ σεβώμεθα ὄχι τὸν κακῶς χρησιμοποιούμενον πλοῦτον καὶ τὰ ἀναξίως φερόμενα μεγάλα ὀνόματα, ἀλλὰ τὴν ἀληθινὴν καὶ πραγματικὴν ἀξίαν, ὅπου καὶ ἂν συναντῶμεν αὐτήν.

Τὰ πρῶτα μαθήματα ὁ Παστέρ δὲν ἐδιδάχθη εἰς τὴν Δόλην, ἀλλ' εἰς τὴν μικρὰν γειτονικὴν πόλιν Ἀρβοῶ, ὅπου ὁ πατήρ του εἶχεν ἀγοράσῃ ἓν μικρὸν σπιτάκι με κῆπον.

Ἐίκοσιν ἐτῶν διηγωνίσθη διὰ νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸ ἀνώτερον διδασκαλεῖον τῶν Παρισίων.

Ποῖος εἶνε ὁ σύγχρονός μας ἀνὴρ, ὅστις ἐφάνη ἐν γενεῇ ὀφελιμώτερος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα;

Εἶνε εἰς Γάλλος καὶ ὀνομάζεται Λουδοβίκος Παστέρ.

Τὸ ὄνομα τοῦ εἶνε γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, θὰ ἠκούσατε δὲ πολλὰς φορές ὅταν συμβῇ εἰς κανένα τὸ ἀτύχημα νὰ τὸν δαγκάσῃ σκύλος ἢ ἄλλο ζῷον λυσσασμένον, ὅτι τὸν «στέλλουν εἰς τὸν Παστέρ».

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν μόνον τὰ ὀνόματα

τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνωμεν ὡς παπαγάλου. Πρέπει νὰ ἐξεύρωμεν καὶ τί ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐπραξε, τί τὸν ἔκαμε γνωστὸν καὶ ἐνδοξον, διατί ἀπέκτησε τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν συγχρόνων του.

Τὸ ὄνομα τοῦ Παστέρ εἶνε γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλ' ὀλίγοι γνωρίζουν ἀκριβῶς τὰς

Ἀπὸ ἑκατὸν ὑποψήφιους ἐγίνοντο κατ' ἔτος δεκτοὶ εἰς τὴν σχολὴν αὐτὴν μόνον δώδεκα. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ ἑκατὸν αὐτοὶ ὑποψήφιοι ἦσαν οἱ καλλίτεροι μαθηταὶ ὅλων τῶν γυμνασίων τῆς Γαλλίας. Ὁ Παστέρ ἐγένετο δεκτός, ἀλλὰ προτελευταῖος.

Ἡ φιλοτιμία τοῦ δὲν τὸ ἠνέχθη.

— Θέλω νὰ ἐμβῶ εἰς τὴν σχολὴν με καλὸν ἀριθμὸν, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του.

Καὶ ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κατὰ τί μέσα των, θέλω καὶ ἠμπορῶ εἶνε συνώνυμα, τὸ ἐπόμενον ἔτος διηγωνίσθη ἐκ νέου καὶ ἐπέτυχε τέταρτος. Εἰσήλθεν οὕτως εἰς τὴν σχολὴν τὸ 1843, εἰς ἡλικίαν εἰκοσιν ἐνὸς ἐτῶν. Μετὰ τέσσαρα ἐτῆ δ' ἔλαβε δίπλωμα διδάκτορος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν.

Ἀπὸ τὰς θετικὰς ἐπιστήμας περισσότερον ἐνδιέφερον αὐτὸν ἡ φυσικὴ καὶ ἡ χημεία. Μίαν ἡμέραν παρετήρησεν ὅτι κάποιαι οὐσίαι, τὰς ὁποίας ἐρρίπτεν εἰς τὸ νερόν, ἔχάνοντο, χωρὶς νὰ εἰξεύρη κανεὶς τί ἐγένεον, ποῦ ἐπῆγαν.

Φαντασθῆτε τὴν μαγεύρισσάν σας ν' ἀλατίζῃ τὴν σοῦπαν, νὰ τὴν δοκιμάζῃ καὶ νὰ τὴν εὐρίσκη ἀνάλατην.

Ἡθέλησε νὰ ἐξετάσῃ ποῖα ἦτον ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεκάλυψεν ὅτι μεταξὺ τῶν μορίων τοῦ κωνιορτοῦ, τὰ ὁποῖα πλανῶνται εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν,

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΠΑΣΤΕΡ

Γάλλος σοφὸς γεννηθεὶς ἐν Δόλῃ τῷ 1822.

Ἐτελειοποίησε τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν διατήρησιν τοῦ οἴνου, τοῦ ἔλαιου, τοῦ ζύθου, τοῦ γάλακτος, τοῦ βουτύρου, κτλ.

Ἐδρε τὴν αἰτίαν τῆς ἀσθενείας τῶν μεταξοσκωλήκων καὶ ἔσωσε τὴν μεταξουργίαν.

Ἐφεύρε τὸν ἐμβολιασμὸν κατὰ τοῦ ἀνθρακὸς τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν.

Ἐφεύρε τὸν ἐμβολιασμὸν τῆς λύσσης.

Ἀνεκάλυψε τὴν ὑπαρξίν τῶν μικροβίων, καὶ ἐξηγεῖται στρατὸν μαθητῶν καὶ μιμητῶν, ἀπὸ τὰς ἐργασίας τῶν ὁποίων ἔκαμε καταπληκτικὰς προόδους ἡ ἰατρικὴ, ἡ χειρουργικὴ καὶ ἡ ὑγιεινὴ.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εὗρεν ὅτι τὰ μικροβία, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται διεσπαρμένα ἀφθῶνως παντοῦ, εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ, εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παράγουν τὴν λεγομένην ζύμωσιν.

Ζύμωσις καλεῖται ἡ μεταβολή, εἰς τὴν ὁποῖαν ὑπόκειται ἐν ὑγρὸν ἢ πᾶσα ἄλλη ζωὴ

χειροῦ σας. Ἀπ' αὐτὸ σας ἀφήνω νὰ ἐννοήσετε πόσον μικρὰ εἶνε.

Τὰ μικρὰ αὐτὰ ὄντα — τὰ ὁποῖα, μαλονότι τόσο μικροσκοπικά, ζοῦν καὶ κινεῦνται — ἐπιπτον εἰς τὰ ὕγρα, τὰ ὁποῖα ἠτοιμαζέτω ὁ Παστέρ καὶ ἐτρωγον ἐν μέρῳ ἀπὸ τὰς στερεὰς οὐσίας τὰς διαλυομένας ἐντὸς αὐτῶν.

Τὰ ζῶδια αὐτὰ εἶνε τὰ ὀνομαζόμενα μικροβία, περὶ τῶν ὁποίων συχνὰ βέβαια ἀκούετε νὰ γίνεταί λόγος.

Ἀφ' οὗ ὁ Παστέρ τὰ ἀνεκάλυψε, δὲν τὰ ἀφήκεν εἰς ἡσυχίαν. Ἠρξισε νὰ τὰ μελετᾷ με ἐπιμονὴν καὶ ἀνεκάλυψε πλῆθος πραγμάτων, τὰ ὁποῖα κἀνεὶς εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν εἶχε παρατηρήσῃ.

κή ή φυτική ουσία, μεταβαλλομένη δι' αὐτῆς εἰς ἄλλην οὐσίαν, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφορετικῆν. Ἄν παραδείγματος χάριν πάρτε σταφύλια, τὰ λυώσετε καὶ ρίψετε τὸ γλεύκος (μούστον) τὸ ὁποῖον θὰ κάμτε εἰς ἓν πιθῆρι, θὰ ἰδῆτε ὅτι τὸ γλεύκος ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ μόνον του, θ' ἀρχίσῃ δηλαδὴ νὰ ὑφίσταται τὴν ζύμωσιν, καὶ θὰ μεταβληθῇ εἰς κρασί. Ἐπίσης εἰάν βράσετε μέσα εἰς τὸ νερὸν κριθᾶρι, μὲ ἀνζύλον ποσότητα ἀνθῶν λυκίσκου, καὶ ἀφήσετε τὸ μίγμα αὐτὸ εἰς τὸ ὑψαιθρον, ἢ ζύμωσιν θὰ τὸ μεταβάλῃ εἰς ζύθον, εἰς μπύραν δηλ.

Λοιπὸν μία ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας ἀνακαλύψεις τοῦ Παστέρ εἶνε ὅτι πικρῆσεν ὅτι ἡ μεταβολὴ αὐτῆ, ἢ ζύμωσιν, δὲν γίνεται μόνη της, ἀλλ' εἶνε ἔργον τῶν μικροβίων, τὰ ὁποῖα πολλαπλασιαζόμενα ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ κατὰ ἐκατομύρια καὶ δισεκατομύρια ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἶνε ἰκανὰ νὰ μεταβάλουν ἕλον τὸ σάκχαρον, τὸ ὁποῖον περιέχει τὸ γλεύκος, εἰς οἰνόπνευμα. Ὁ Παστέρ ἀπέδειξεν ὅτι χωρὶς τὰ μικρόβια τὸ γάλα δὲν θὰ ἐπηξῆ, ὁ μούστος δὲν θὰ μεταβάλλεται εἰς κρασί, τὸ προζύμι δὲν θὰ ἐφούσκωνε, κτλ.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ μικρόβια αὐτὰ ἔρα εἶνε ἀνγκυαῖα διὰ τὴν ζύμωσιν τῶν οὐσιῶν, μὲ τὰς ὁποῖας τρεφόμεθα καὶ κάθε ἓν ἔχει τὴν εἰδικότητά του. Ἄλλο εἶνε καταλληλὸν διὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ οἴνου, ἄλλο διὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ ζύθου, κτλ.

Ἄλλ' ἂν ὑπάρχουν ἀγαθὰ καὶ εὐεργετικὰ μικρόβια, ὑπάρχουν καὶ μικρόβια κακοποιά, ἀπαρλλακτὰ ὅπως ὑπάρχουν ἀνθρώποι ἀγαθοὶ καὶ κακοί. Τὰ μικρόβια αὐτὰ κάμνουν τὸ βούτυρον νὰ ταγγίξῃ καὶ μεταβάλλουν τὸ κρασί εἰς ζύδι. Ἐκτὸς ἂν ἔχη κανεὶς ἀνάγκην νὰ κάμῃ ζύδι καὶ τότε τὰ μικρόβια εἶνε δι' αὐτὸν ἀγαθὰ βέβαια.

Ὁ Παστέρ κατόπιν πολλῶν πειραμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀφῆρωσεν ἔτη πολλὰ τοῦ βίου του — διότι μία ἀνακάλυψις δὲν γίνεται ὅσον γρηγορὰ τὴν ἀναγινώσκει κανεὶς, οὔτε εἶνε ὅσον εὐκόλος ὅσον φαίνεται ἀφοῦ γίνῃ γνωστὴ — ἀνεκάλυψεν ὅτι θερμαίνων κανεὶς μερικὰς οὐ-

σίας καταστρέφει τὰ μικρόβια τὰ ὁποῖα περιέχουν. Ἐάν λυώσῃ κανεὶς τὸ βούτυρόν του καὶ τὸ ἀφήσῃ νὰ βράσῃ, δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ ταγγόν· ἢ θερμότης ἐφάνευσεν τὰ μικρόβια τὰ ὁποῖα περιείχεν.

Ἐβαλεν εἰς κλίβανον (φούρνον) μὲ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν ἀγγεῖα γάλακτος καὶ βουτύρου, τὰ ὁποῖα ἐφρόντισε προητέρως νὰ πλύνῃ καὶ νὰ τρίψῃ προσεκτικὰ, παρετήρησε δὲ ὅτι γάλα καὶ βούτυρον διετηροῦντο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πολὺν περισσότερον καιρὸν, διότι ἡ θερμότης τοῦ κλίβανου ἐφάνευσεν τὰ μικρόβια, τὰ ὁποῖα θὰ παρήγον τὴν ζύμωσιν. Εἶνε μάλιστα βέβαιον ὅτι τὸ γάλα καὶ τὸ βούτυρον θὰ διετηροῦντο πάντοτε εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν, ἂν νέα μικρόβια δὲν ἐπιπτον ἐντὸς αὐτῶν ἀπὸ τὸν ἀέρα.

Ὅταν διὰ λαμπρῶν πειραμάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε ὅσον πολλὰ καὶ πολυπλοκά, ὥστε δὲν ἔμποροῦμεν νὰ τὰ διηγηθῶμεν ἐνταῦθα, ὁ Παστέρ ἐβεβαίωθη ὅτι ἡ ἀνακάλυψις του ἦτο ἀληθῆς, ἐδημοσίευσεν τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ κανεὶς διὰ νὰ ἐμποδίξῃ τὸν οἶνον καὶ τὸν ζύθον νὰ χαλοῦν. Ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ τὸ μυστικόν του καὶ νὰ κερδίσῃ ἑκατομύρια, ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ τὸ δώσῃ δωρεάν καὶ νὰ ζήσῃ ὅπως ἔζη.

Οἱ ζυθοποιοὶ τῆς Δανίας, μολονότι ὁ Παστέρ δὲν εἶνε συμπολίτης των, ἔστησαν εἰς τὴν δημοσίαν αἰθουσαν τοῦ συλλόγου των τὴν προτομὴν τοῦ Παστέρ, διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐδίδαξε νὰ σώζων τὸν ζύθον των ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, δηλαδὴ τοὺς ἔσωσε ἀπὸ ζημίας ἑκατομμυρίων, τὰς ὁποῖας ὑφίσταντο ἕως τότε.

Ὁ Παστέρ ἦτο εὐχαριστημένος, ἀλλ' ἀμα ὡς ἔκαμε τὴν πρώτην ἀνακάλυψιν του δὲν ἔσταμάτησεν ἐπεδόθη εἰς νέας ἐρεῖνας, διότι εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν κουράζονται καὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὡς σύνθημα τοῦ βίου των τὴν ἐργασίαν, τὴν ἀδιάκοπον ἐργασίαν.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΔΗΜ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙΟΝ ΤΟΥ ΛΑΓΟΥ

Εἰς τὸ ἀληθὲς κυνήγιον τὰ λαγωνικὰ καταδιώκοντα τὸν λαγὸν ἀκολουθοῦσι τὰ ἔγνη τὰ ὁποῖα οὗτος ἀφίνει τρέγων ἐπὶ τοῦ χώματος ἢ ἐπὶ τῆς χλόης. Εἰς δὲ τὸ λαμπρότατον τοῦτο παιγνίδιον τὰ ἔγνη παρίστανται διὰ τεμαχίων χαρτοῦ τὰ ὁποῖα διασκορπίζουσι οἱ λαγοὶ ὀπισθὲν των ἐν ᾧ τρέχουσι κυνηγούμενοι ὑπὸ τῶν λαγωνικῶν.

ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ λαγοὶ εἶνε δύο οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἐκλέγωνται μεταξὺ τῶν ἐλαφροπόδων παιδῶν. Τὰ λαγωνικὰ ἔστωσαν ὀσαδήποτε.

Ὅριζεται πρῶτον τόπος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ συναθροισθῶσιν οἱ μέλλοντες νὰ παίξωσι τὸ παιγνίδιον καὶ ἐκ τοῦ ὁποῖου θὰ ἐκκινήσῃ. Ὁ τόπος δὲ οὗτος εἶνε εἴτε δένδρον μέγα παρὰ τὴν ὁδόν, εἴτε ἄλλο τι εὐδιάκριτον μέρος, ἢ μᾶλλον ἐξοχικόν τι καφενεῖον ἢ ἐστιατόριον, ἢ οἷα ἢ ἄποτε ἄλλη στέγη φιλόξενος. Συμφωνοῦσι περὶ τοῦ μήκους τοῦ κυνηγίου, ὅπερ ὀρίζεται ἀναλόγως τῆς ἡλικίας καὶ τῶν δυνάμεων τῶν παιζόντων. Τρία ἢ τέσσαρα χιλιόμετρα εἶναι οἱ παῖδες εἶνε μικροὶ δέκα δὲ μέχρι δώδεκα εἶναι εἰνε συνηθισμένοι εἰς τὸν δρόμον. Διότι τὸ παιγνίδιον τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἀπλοῦς ἀγὼν δρόμου, γινόμενος ποικιλώτερος διὰ τῆς προσθήκης τῶν χαρτίνων ἔγνων.

Προπαρασκευάζονται στεναὶ καὶ μικραὶ λωρίδες χαρτίων καὶ τίθενται ἐντὸς σκακιδίων τὰ ὁποῖα οἱ λαγοὶ φέρουσι μαζί των.

Δίδεται ἔπειτα τὸ σημεῖον καὶ ἰδοὺ οἱ λαγοὶ ἐξεκίνησαν πρῶτοι. Ἀμα δὲ πλησιάζωσι νὰ γίνωσιν ἀφανεῖς ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως, ἀρχίζουσι νὰ διασκορπίζωσιν ὀπισθὲν των τὰ χαρτῖνα ἔγνη. Ματὰ πέντε ἢ ἑξ-

λεπτά. τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν λαγῶν θὰ ἐκκινήσῃ καὶ τὰ λαγωνικὰ. Τὰ λαγωνικὰ εἶναι πάντα ἔχουσι τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἀπολύοντι ταῦτοχρόνως, ἀλλ' εἶναι ὅμως εἶνε διαφόρων δυνάμεων τότε γίνονται δύο ἢ τρεῖς σειραὶ, καὶ ἀπολύονται ἐκ διαλειμάτων, πρῶτον τὰ ἀσθενέστερα καὶ ἔπειτα τὰ δυνατώτερα.

Τώρα πρόκειται ἕκαστον τῶν λαγωνικῶν νὰ ἀναζητήσῃ, νὰ ἀνεύρῃ καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὰ χαρτῖνα ἔγνη τῶν λαγῶν καὶ νὰ φθάσῃ πρὸ τῶν ἄλλων λαγωνικῶν εἰς τὸ τέμα, τοῦτ' εἶστιν ἐκεῖ ὅθεν ἐξεκίνησαν καὶ ὅπου ἐλθόντες οἱ λαγοὶ ἀπέθεσαν τὰ κενὰ σακκιδία των. (Τοῦτο δὲ, ἐννοεῖται, ἂν οἱ λαγοὶ δὲν συνελήφθησαν καθ' ὁδόν, ὅπερ ἂν συμβῆ τιμῆ μεγάλως τὰ λαγωνικὰ καὶ πρὸ πάντων ἐκεῖνο ἐκ τῶν λαγωνικῶν τὸ ὁποῖον πρῶτον κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τὸν λαγόν, ἀλλ' ὅπερ σπανιώτατα συμβαίνει).

Ἔργον τῶν λαγῶν εἶνε νὰ ὀδηγῶσι διὰ τῶν σκορπιζομένων χαρτίων τοὺς ὀπισθὲν των ἐρχομένους συμπαίκτηρας αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται μεγάλη εὐκιρνεῖα, διότι εἰάν ἐπὶ πολὺ διάστημα δὲν σκορπίζωσι χαρτῖν, τότε οἱ ἄλλοι οὐδέποτε θὰ τοὺς εὕρωσι καὶ τὸ παιγνίδιον καταστρέφεται. Ἐγνη ἀπληγὰ συγχωροῦνται χάριν ποικιλίας τοῦ παιγνιδίου, ἀλλὰ τὰ ἀπατηλὰ ταῦτα ἔγνη δὲν πρέπει νὰ παρατείνωνται ἐπὶ πολὺ, ὥστε νὰ ἀπαπληθῶσι πάρα πολὺ, ὅσοι ἀπατηθέντες ἠκολούθησαν αὐτὰ, μόνον νὰ θραδύνωσιν ὀλίγα δευτερόλεπτα καὶ νὰ ἔχουσι καιρὸν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἀληθινὰ ἔγνη.

Τὰ κωλύματα αἴτινα θὰ ἀπαντηθῶσι καθ' ὁδόν, φέρ' εἰπεῖν φράκται, τάφοι, πυκνὸν δά-

Οἱ «ΛΑΓΟΙ» ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ ΠΡΟ ΤΩΝ «ΛΑΓΟΝΙΚΩΝ»

σος ή πυκνοί θάμνοι πρέπει να είναι ανάλογα προς τας δυνάμεις των παιζόντων. Εάν μὲν εἴνε παιδιά αδύνατα και πρωτόπειρα, τὰ ἐμπόδια πρέπει να εἴνε ὀλίγα· τινὰ και μικρά· εἰάν ὁμως οἱ παιζόντες εἴνε βρωμάλιοι και ἐμπειροὶ τότε ὅσον τὰ κωλύματα εἴνε περισσότερα τόσον τὸ παιγνίδιον γίνεται ποικιλώτερον. Πρὸς τοῦτο δὲ καταλληλότατοί εἴνε οἱ διδάσκαλοι ὅτινες εἰξεύρουσι τὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν και ἀναλόγως αὐτῶν προσδιορίζουσι τὸποὺς τοῦ κυνηγίου ἔχοντας περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα κωλύματα.

Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ παιγνίδιον τῶν λαγῶν δὲν πρέπει να παιζεται συχνάκις· δις ἢ

νά βλαφθῶσι. Ὡσαύτως πρέπει να φέρωσι μαζί των ἐν ὑποκάμισον και ἐν χειρόμακτρον ὥστε μετὰ τὸ τέλος τοῦ παιγνιδίου να σπογγίωσι καλῶς τὸ κάθυδρον σώμα των και να ἀλλάξωσι. Ἡ προφύλαξις αὕτη πρέπει να γίνεται μετὰ τὸ τέλος πάντων τῶν κοπιαστικῶν παιγνιδίων και τῶν ἀσκήσεων. Διὰ τοῦτου προλαμβάνονται νόσοι θανάσιμοι. Και τὰ ρεύματα και τὰ ψυχρὰ ποτὰ πρέπει να ἀποφεύγωμεν ἐπὶ ἐν τέταρτον ἢ και εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ὑποκαμίσου. Διὰ τοῦτο εἴνε φρόνιμον ὡς ἀρχὴ και τέλος τοῦ παιγνιδίου να ὀρίζεται ἐξοχικῆ τις οἰκία ἢ καφετεῖον ἢ ἐστιατόριον.

ΟΙ «ΛΑΓΟΙ» ΚΑΙ ΤΑ «ΛΑΓΩΝΙΚΑ» ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΥΝΗΓΙΟΥ ΠΑΡΑΚΑΘΗΝΤΑΙ ΕΙΣ ΑΙΤΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ

τρὶς τοῦ ἔτους ἀρκεῖ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὸ παιγνίδιον γίνεται ἀφορμὴ μικρᾶς σχολικῆς εορτῆς και προετοιμασίας λιτοῦ συμποσίου μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ.

Χάριν περισσότερας ζωηρότητος δίδεται κυνηγητικὴ σάλπιγξ εἰς τὸν ἀριστον λαγόν και εἰς τὸ ἀριστον λαγωνικόν, ὥστε να συνεννοῶνται μεταξὺ των, να συναθροίζωσι τοὺς μένοντας ὀπίσω, να ἐξάπτωσι τὸ θάρρος τῶν παιζόντων.

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς μέλλοντας να παιζῶσι να ἀσκηθῶσι πρὸ δεκαπέντε τουλάχιστον ἡμερῶν εἰς τὸ να ὑποφέρωσι τὸν κάματον τοῦ δρόμου· διότι οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας και ἡ πνευματικὴ τὸ κοινῶς λεγόμενον φοδσκάμμα θὰ τοὺς ἀναγκάσωσι να διακόψωσι τὸ παιγνίδιον ἢ και

Ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ κυνηγίου τοῦ λαγοῦ, ὡς παιγνιδίου σχολιακοῦ, εἴνε και τὸ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖ δαπάνας και δύναται να παιχθῆ ἐντὸς δάσους, ἐντὸς κήπου, εἰς τὰ πέριξ τῆς πόλεως και ἐν πεδιάδι. Γίνεται πολυπλοκώτερον εἰάν δίδεται ἡ ἀδεια εἰς τοὺς λαγούς να κρύπτονται ἐκ διαλειμμάτων διὰ να ἀποπλανῶσι τὰ λαγωνικά.

Τοιοῦτον ἐν συντόμῳ τὸ θεῖον τοῦτο παιγνίδιον, λέγομεν δὲ θεῖον διότι γυμνάζει ἐξαίρετα και ἐνδυναμῶνει τοὺς πνεύμονας και ὅλον τὸ μυϊκὸν σύστημα, κατ' ἀκολουθίαν καθιστᾷ δυνατούς, βρωμάλιους και ὑγιεστάτους τοὺς παιζόντας αὐτό.

ΠΑΙΚΤΗΣ ΑΠΟΜΑΧΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ Ι. ΔΟΥΒΟΥΝΙΩΤΟΥ
(Ρόδου τῶν Κερμεδέων)

Προέβηκε εἰς τὸν εἰκοστὸν πρῶτον διαγωνισμὸν τῆς ἀλληλεπιστοῦς πρὸς εὐρέφειν τῶν λύσεων τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Μεταξὺ φίλων.

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀπέθανεν εἰς ἐν χωρίον τῆς Ῥωσσίας ἄνθρωπος τις ὁ ὁποῖος κατῴκει εἰς μεγάλην οἰκίαν και ὡς μόνον σύντροφον εἶχε μίαν ὑπερμεγέθη ἄρκτον.

Ἦσαν ἀχώριστοι φίλοι. Εἶχον τὰς αὐτὰς ὀρέξεις, τὰς αὐτὰς συνθειὰς και πρὸ πάντων τὴν συνθειαν να μεθῶσι.

Τόσον καιρὸν ἐξοῦσαν ἀγαπημένοι και κανὲν δυστύχημα δὲν εἶχε ταράξῃ ποτὲ τὴν ἡσυχον ζωὴν των, ὅταν ἓνα βράδυ πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ ἔπιον οἱ δύο των ὡς ἀδελφοὶ μίαν ὀκτὴν ρακίαν, ἤρχισαν να ἐρίζωσι μετ' ὀλίγον συνεπλάκησαν και ἐκυλισθησαν εἰς τὸ πάτωμα φοβεραῶς ἐκβάλλοντες ὠρυγμοὺς.

Μετὰ πολλὰς προσπάθειας ὁ ἄνθρωπος κατώρθωσε να πνέξῃ τὴν ἄρκτον, ἀλλὰ κατὰ τὴν πάλιν ἔλαβε και αὐτὸς φοβερὰ τραύματα ἐνεκα τῶν ὁποίων ἀπέθανε τὴν ἐπαύριον.

Ὁ ἰδιότροπος αὐτὸς παράφρων εἶχε περιουσίαν δύο ἑκατομμύρια ρούβλια (περίπου ἑπτὰ ἑκατομμύρια δραχμᾶς), ἀλλὰ δὲν ἀφῆκε κληρονόμους ἂν ἀπέθνη-

σκε πρὸ τῆς ἄρκτου ἴσως ἄφινε εἰς αὐτὴν ὄλην τοῦ τὴν περιουσίαν...

Τὰ ἀγνωστα μέρη τῆς γῆς.

Πολὸς γίνεται λόγος ἀπὸ τινος περὶ ταξιδιῶν, περὶ ἀνακαλύψεως και ἐξερευνησεως ἀγνώστων τόπων. Εἰς γεωγράφος ἠθέλησε να ἐξακριβώσῃ ποῖα μέρη τῆς γῆς δὲν ἐπάτησεν ἀκόμη ποὺς Ἐθνωπαίου, και κατέληξεν εἰς τὸ εἶξῃ συμπέρασμα:

Ἡ Ἀφρικὴ εἴνε πολλὸ ὀλίγον γνωστὴ, ἂν και οἱ ἐξερευνηταὶ πρὸς αὐτὴν ἰδίως ἔχουσιν ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν των, πάντα δὲ τὰ μεγάλα κράτη ἀπὸ πολλοῦ προσπαθοῦσι να μεταδώσωσι τὸ ἐμπόριον και τὸν πολιτισμὸν εἰς τὴν μαύρην ἡπειρὸν καθὼς ἀποκαλοῦσι τὴν Ἀφρικὴν. Κατὰ τοὺς ἀκριβεστάτους ὑπολογισμοὺς πλεον τοῦ ἑνὸς πέμπτου τῆς ἡπείρου ταῦτις εἴνε ἐντελῶς ἀγνωστον εἰς τοὺς λευκοὺς. Σχεδὸν ἴσον μέρος τῆς Ἀσίας μένει ἐπίσης ἀνεξερευνητὸν ἐν Κίνα και Σιβηρία. Τῆς Αὐστραλίας ὄλην τὸ ἐσωτερικὸν μέρος ἦτοι τὸ ἡμισυ και πλεον τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς εἴνε εἰσατέι ἀγνωστον. Καὶ εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν ὁμοίως εἴνε ἀπέραντοι ἐκτάσεις χω-

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αι λύσεις θα δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 'Ιουλίου]

228. Συλλαβογράφος. Τρία γράμματα ἂν ζητήσης καὶ εἰς τὴν σειράν τὰ θέσης Τῆς συζύγου βασιλέως τῆνομα θ' ἀποτελέσης.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Φοδῶν-Ση.

229. Λεξιγράφος. Μὲ τὸ πρῶτον καιεσαι, μὲ τὸ δεύτερον αὐθάνεις Μὲ τὸ ὅλον ἀσθενεῖς, κινδυνεύεις ν' ἀποθάνης.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Γράμ-Καρ-Κάρ.

230. Λεξιγράφος. Ἐν ἐπίρρημα ἂν θέσης κ' ἐπιφώνημα κατόπιν Παλαιῶν θὰ εὗρης πόλιν, δεξιὸς ἔς τὴν Εὐρώπην.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Ἄετος τῶν Χιονοστεικῶν Ὀρέων.

231. Στοιχειογράφος. Βάξω πῖ καὶ διώχνω ρῶ Καὶ θαυμάζω κ' ἀπορῶ Ἡ δεκάρα, τὸ φλουρί Μαῦρον φόρεμα φορεῖ.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Ἀρμενίου.

232. Στοιχειογράφος. Ἐξ ἐμοῦ κατάγονε' ὄλοι εἰς τὴν γῆν οἱ ὄμοιοί μου Ὅσα γίνονται ἀρχαίων ἂν κοπῆ ἢ κεφαλή μου.

Ἐστάλη ἐκ τῆς Ἐργάνης Ἀθηναί.

233. Στοιχειογράφος. Εἶμαι νῆσος, Ἄλλ' ἂν ἴσως Δύο γράμματα ἀλλάξῃς Τότε, φίλε, μὴ τρομάξῃς, Νῆσος ἄλλη Ὅσα προβάλλῃ.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Κύματος τοῦ Βέλετου

234. Μεσαιωνικόν. Ὁ ἄρτος, τὰ νοπὰ αὐγά, κ' ἡ ρόκα κᾶς δανεῖζον Ἄλλ' ὅμως καὶ τὰ πρόμμια καθὼς καὶ τὸ σπανάκι Τὰ γράμματα τοῦ ἄρτουα ποικίλον σχηματικῶν Που τράγει καὶ τὸ κλούσιο καὶ τὸ πτωχὸ παιδάκι.

Ἐστάλη ἐκ τῆς Ἐδοχικῆς Γαλήνης.

235. Αἰνεύματα. Διάγω βίον ἄρρονται, καὶ σὺν τὸν Διογένην Τὸν πῖθον μου μετ' ἐμαυτοῦ φέρω εἰς ὅσων ξένην. Ὡς τὸν δρόμον μου περιπατῶν τὰ βέλη μου ἐκταίω Καὶ ὡς σημειῶν πίσω μου χρυσοῖν γραμμὴν ἀφίω.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Π. Ἰεροκράτους.

236. Αἰνεύματα δημοῦδες. Σιδερένιο ἄλογο μὲ μεταπακακρῆ οὐρά.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Πόρρον τοῦ Χαειράτου

237. Ρόμβος. Τὰ δύο μου ἄκρα θὰ εὗρῃς μέσα ἔς τὴν εἰσοδὸν σου. Εὐρίσκειται τὸ δεύτερον εἰς τὸ ὑπόγειόν σου. Μήπως ζητῆς τὸ τρίτον μου ; Ὡς τὸν στίχον θὰ τὸ εὗρης. Θὰ γίνῃς δὲ τὸ κεντρικὸν νὰ οἰκονομᾷς ἂν ἐσῆρης, Καὶ θ' ἀποκτήσης χρήματα ὅσα τὸ πέμπτον μου δηλοῖ. Τὸ ἕκτον εἶνε σύνθησις ἔς τοὺς ρόμβους, σύνθησις πολυ.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Κροῦ τοῦ Ὀροῦ.

238. Ἀσπὴρ Νὰ συμπληρωθῶσιν οἱ ἀστερίσκαοι διὰ γραμμάτων οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται καθέτως μὲν καὶ ὀριζοντίως τὰ ὀνόματα δύο πόλεων τῆς Ἑλλάδος, διαγωνίως δὲ τὰ ὀνόματα δύο νήσων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Χαριτάτου Γ. Σμαράντη.

239-241. Μεταμορφώσεις. Α'.) Ἡ Ῥώμη δι' ἔξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Λύρα. Β'.) Τὸ ἔλος δι' ἔξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ πόλις. Γ'.) Ὁ Πάρις δι' ἔκτα μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ γέλος.

Ἐστάλησαν ἐκ τοῦ Βούχου τῶν Πάριων.

242-243. Κακωχημένα ὀνόματα ἀνθέων. Α'.) Ἵγεια χωρὶς χρήματα εἶνε ἀσθενεῖα χωρὶς πόνο. Β'.) Οἱ ἄνθρωποι κρῖνονται ἐκ τῶν πράξεων των.

Ἐστάλησαν ἐκ τῆς Σαπρούς.

244. Παίγνιον. Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις τῆς κατωτέρου ἐπιγραφῆς : Α Σ Ι Ε Α Ν Α Ν Ι Α Ε Ρ Ο Ο Ε Ο Δ Α Σ Ε Ι Κ Φ Θ Η Π Ι Ν Ρ Ι Ο Ι

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Ἀρρικανοῦ Αἰώνος.

245. Πρόβλημα. Ὁ ἀριθμὸς 182 1/2 εἶνε ἄθροισμα δύο ἀριθμῶν τῶν ὀκταίων ὁ μικρότερος ἀφαιρούμενος ἀπὸ τὸν μεγαλύτερον δίδει ὑπόλοιπον τὸν ἀριθμὸν 80 1/4. Τίνες οἱ δύο οὗτοι ἀριθμοί ;

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Κορυθαλοῦ καὶ τοῦ φίλου του Παύλου.

246-250. Μαγικὸν γράμμα. Διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐνὸς ψηφίου ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων μεθ' ἐνὸς ἄλλου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλα τόσα λέξεις.

Νέρων, Ῥόδος, ῤάμφος, ἄρμα, φάρος.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Βάχου.

251. Διπλῆ ἀκροστοιχία. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαιοτάτου ποιητοῦ τῆς Ἑλλάδος, τὰ δὲ δεύτερα τὸ αὐτὸ πλὴν ἀντιστρόφως ἀναγινωσκόμενον. 1. Μία τῶν ἡπείρων. 2. Πρωτεύουσα μεγάλου κράτους τῆς Εὐρώπης. 3. Μουσικὸν ὄργανον. 4. Πρῶτος ἀρχιερεὺς Ἑβραίων. 5. Διάσημος ἀρχιτέκτων ἐπὶ Περικλέους. 6. Ὄρος τῆς Ἑλλάδος. 7. Ἀλιευτικὸν ἐργαλεῖον.

Ἐστάλη ἐκ τοῦ Βλέ τοῦ Ν. Κορυθαλοῦ.

609 τ Α. 252. Γρίφος. Ἐστάλη ἐκ τῆς Ἀθῶς Περιστερῆς.

ΑΥΣΕΙΣ 129. Διώνυσος (Δύο, νῆσος). — 130. Ἀπόρρα (Ἄπο, ροῦά). — 131. Κάδος, κάδος. — 132. Ὄρος, ἔνος. — 133. Ἔβος, Θεός. — 134. Κέβρος, κέρδος. — 135. Τὸ ἔυλοκέρατον. — 136. ΜΑΧΗ. — 137. ΠΑΕΙΑΣ. — 138. Ε Α Ρ Η Σ Α Ι Ν Ο Σ Μ Υ Σ Χ Η Ρ Α Ε Ν Ο Σ Μ Ι Σ Ο Σ Η Σ Α Υ Ι Ο Σ Ε Γ Σ Ε Β Η Σ Α Σ Σ Ο Β Α Σ Σ Η Σ

— 39. Β — 140. Ὁ ὑπερήφανος ἄνθρωπος περιφρονεῖται. — 141-142. Α'.) Πάρις, Πάρος, Πόρος, πόλος, πόνος, πότιος. Β'.) Ἰήρα, χώρα, ἄρα, αἶρα, λαῦρα, σαῖρα. — 143-145. Α'.) Ἄλχη. — Β'.) Κῶων. — Γ'.) Σῦς. — 146-155. Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος μ, αὶ δὲ σχηματίζονται λέξεις εἶνε : ἄλμη, ἄλμια, ἄλμα, μάνθηρα, ἄρμια, συρμῆς, μάγος, μίτρα, μίτος καὶ μίτας, νομεῦς. — 156. Ὅμοιος ὁμοίω ἀεὶ πελάζει. — 157. ΑΣΙΑ (1. Ἀραδία. 2. Σέσωστρις. 3. Ἰνδικοῖ. 4. Ἀγνάντα). — 158. Ἡ ἀφέλιτα, ἡ ἐλευθέρια καὶ ἡ πράξις εἰσι αὶ ἀρεταὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. — 159. Εἰς αἰῶνός ἀριστος ἀμύνασθαι περὶ πατρὸς.